

BARBARSKE RAZ- MERE V TEKSTIL- NI INDUSTRIJI

GLAVCI TRPE, KOMPANIJE
IMAJO LEPE DOBICEKE.

Ujetniki pa nete plemenske so-
kratstvo, da pocepjujejo de-
lave.

Record, N. H. — Tekstilni ba-
nisi so le lakomni velikih do-
lov, ampak njih odvetniki so
nesramni. Tekstilne tovarne
poskuse kompanije imajo svo-
je odvetnike, da zagovarja in-
ese podjetnikov povsod in
je treba. Delavci se trudijo,
se uvede osem in štirideset ur
v tednu za delavke. Tekstilni
oni nasprotujejo tej postavi,
je v tekstilnih tovarnah za-
jelih več delavk kot delav-
E. K. Woodworth, odvetnik
enjene tekstilne družbe, je bil
predzren, da trdi, da ženske
so v tisti industriji, ki si jo
prejo.

Odvetnik seveda ni omenil, da
neki amoskegiški agent prejel
mo od neke bivše delavke, v
rem so bile zapisane besede:
"Božjo voljo dajte mi delo, če
moram vzeti svoja dva otro-
in oditi v sirotišnico."

tem mestu, ki je popolnoma
tano od tekstilne industrije,
elo malo dela. Woodworth je
veda prišel v zadrego, ko je i-
pred zakonodajci razložiti,
to je to, da so ravnatelji iz-
ljali, da ima največja tovarna
nbo, v resnici je pa tovarna
privila \$2,700,000 profita. Za-
ga je bila seveda trenutna.
vrat se je kmalu zavedel in
ponovl povest o spekulaciji z
no.

mak, N. J. — Julija Sindor
delala ves dan v podjetju Bo-
y Worsted Mills, ko je posla-
voji hčerki Heleno, staro 8
in Ano, staro sedem let, v šo-
Louis njen soprog pa dela po-
v tovarni Forstman & Hoff-
kompanije. Po dnevu spi,
si nabavi novih moči za po-
no delo, poleg pa še pazi na
jeza petletnega sinčka Lojze-
V tovarni je nekega dne pri-
neka druga ženska zmerjati
jo Sindorjevo s priličkom
panska hči". Na ta način ne-
podjetniki med delavci in de-
kami plemensko in narodno
raštvo. Tako zmerjanje je
dlo Julijo do srea, poleg sta
na tlačile in morile skrbi, tež-
delo in trpljenje. Nekega ju-
je prišel njen soprog Louis
den od težkega dela domov in
el je svojo ženo Julijo in tri
ke mrtve. Ležali so v poste-
odprti plin je pa pripovedo-
kako se je odigrala tragedija
delavski družini.

Kadar nastanejo take razme-
da mora mož delati ponoči,
pa po dnevu in oba skupaj
toliko ne zaslužita, da bi pre-
nila družino, tedaj so te raz-
ne bolj strašne, kot so bile ob
ne telesne sužnosti.

Jugoslaviji se
še vedno streljajo

Je ranjeni in 50 aretiranih v
izrednih med Nemci in Jugo-
slavani.

Belgrad, Jugoslavija, 17. febr.
Brzjav je prinesel vest o več-
izrednih, ki so bili večerj med
nemci in Jugoslavi v Minčiče-
Padali se strelji in tri osebe
bile ranjene. Okrog 50 izgre-
dov je bilo aretiranih.

771 avtov ukradenih v Ame-
riki v lanskem letu.

St. Louis. — Lansko leto je
57,771 avtomobilov ukrade-
v 28 mestih Združenih držav,
ktor poroča C. A. Vane, gene-
ralni upravitelj Narodne zveze
pomiselskih trgovcev. V New
Yorku je bilo ukradenih 10,064
avtov, v Los Angelesu 7326, v
Chicago 7187, v Chicagu 4946
avtov. Lastniki so dobili nazaj 47,
ukradenih avtov.

Pregled dnevnih do- godkov

Amerika.

Mrtvi Collins, katerega so do-
segli v pondeljek, ostane v jami.
Oč ein mati sta poplavljeni z br-
zovjavami sožalja.

Zopet eden sodnik izvršil sa-
momor.

Nečloveške razmere v tekstil-
ni industriji.

Davčna reforma je izvršena v
interesu kapitalistov.

Sta rudar dobi pet milijonov
dolarjev za ukraden patent.

Jugoslavija.

Kri še vedno teče v Jugosla-
viji. Trije ranjeni v novih izgre-
dih.

Po svetu.

Mussolini je obolel za influ-
enco.

Herriot apeliral na zbornico za
rešitev franka.

Nemški kapitalisti oropali
ljudstvo.

Anglija pripravlja nov mirov-
ni pakt.

Haywood se še vedno nahaja
v Rusiji.

Tribunin "rdeči doku- ment" je falsifikat

Voditelji komunistične stranke
v Ameriki ne vedo ničesar o
ruskem denarju.

Chicago. — (Fed. Press.) — Vo-
ditelji Workers party (ameriška
komunistična stranka) se sme-
jejo najnovejši pripovedki o ru-
skem zlatu, katero je importira-
la čikaška "Tribune" iz Rige.
Odborniki pravijo, da dotičen
"redni dokument" tretje interna-
cionalne, ki je bil objavljen v
"Tribuni" zadnje nedelje, ima
podpis tajnika, ki je pustil ta-
jništvo šest mesecev pred datu-
mom, ki je naveden na doku-
mentu.

"Eden falsifikat več" je sploš-
na sodbja v glavnem stanu ko-
munistične stranke.

Kaj dela kongres

(16. februarja.)

SENAT: Imenovanje Fr. B.
Kellogga državnim tajnikom po-
trjeno. — Predloga o plačah pošt-
nih uslužbencev in povišanju
poštne pristojbine sprejeta. —
Predloga o reviziji zakona glede
bankerov sprejeta. — Predlo-
ga za oporpiranje \$100,000 za
pobijanje atrakcije sprejeta. —
Predloga o nujnostni poštni služ-
bi v Alaski sprejeta. — Finančni
odsek je odobril predlogo o povi-
šanju plače poslancem v kongre-
su. — Sprejete so bile še razne
druge manj važne predloge.

POSLANSKA ZBORNICA: —
Barklay je naznanil, da predloga,
ki odpravlja vladni delavski že-
lezniški odbor, ne bo sprejeta v
tem zasedanju. — Kongresnik
Peek, član agrarnega odseka, je
zahteval, da kongres preišče
Hooverjeve aktivnosti v zvezi s
poljedelskimi zadevami. — Pri-
če, zaslišane v preiskavi škanda-
la glede eroplanov v armadi, so
kritizirale vojni departament. —
Predloga, ki določa meje pred-
laganim novim narodnim zakono-
mom, sprejeta. — Predloga o po-
deljenju nagrade letalcem, ki so
bili na poletu okoli sveta, spre-
jeta. — Sprejete so bile še razne
druge predloge. — Vršila se je
debat o predlaganem zborova-
nju ob večerih.

"Radio tatove" v Angliji čaka
huda kazen.

London, 16. febr. — V Angliji
mora vsakdo, ki ima prejemni
radio aparat v hiši, plačati da-
vek. Dosti pa je takih, ki poslu-
šajo na radio, ne da bi vprašali
za dovoljenje in plačali davek.

Vlada je zdaj pripravila nare-
dilo, po kateri bo smela policija
preiskati hiše onih, ki "kradejo"
zabavo iz zraka in zadene jih ka-
znoletnega zapora ali globe
\$500.

DAVČNA RE- FORMA V PRID BOGATINOM

TO VPRAŠANJE SE BO MLA-
TILO NA KONFERENCI V
ČETRTEK IN PETEK.

Bogatini bi radi videli, da se od-
pravi zvezni zemljiški davek.

Washington, D. C. — Bogati-
nom ni prav nič všeč zvezni zem-
ljiški davek. Najraje bi videli,
da se davek odpravi in da se po-
veri državam moč nakladati zem-
ljišni davek, ker upajo bogati-
ni, ki lastujejo velika, ogromna
zemljišča, da dobe veliko več u-
godnosti, ako bodo države nakla-
dale zemljišni davek.

V četrtek in petek se bo vršila
konferenca, na kateri bodo ob-
delovali to vprašanje. Konferen-
ca je sklicala organizacija Na-
tional Tax Association.

Veliko nasprotnikov nasprotu-
je preklicu zveznega zemljišnega
davka. Med njimi kongresnik
Green, predsednik odseka za do-
bavo sredstev.

Predsednik Coolidge bo nago-
voril konferenco v četrtek. O
njem gre glas, da je za znižanje
davka na veleposestva. Nekateri
pa menijo, da pojde predsednik
tako daleč, da celo priporoči pre-
klic zveznega zemljišnega dav-
ka.

Na tej konferenci bodo zastop-
niki iz osem in trideset držav.
Koliko bo zastopnikov delavstva
in malih farmerjev, se ne ve.
Najbrž jih ne bo veliko, ali pa
sploh ne bo nobenega. Ako ne bo
zastopnikov delovnega ljudstva
na konferenci, lahko se vsakdo
naprej ugane, kakšni bodo sklepi
na konferenci in v čigavem inter-
esu bodo storjeni.

Vsakemu razumnemu človeku
je jasno, da nobena državna
tvorba ne more izhajati brez
davkov. Ako pa ti davki niso pra-
vično razdeljeni in sicer tako, da
bogatinji nosijo težji konec davč-
ne butare, tedaj jo nosi ljudstvo.
S pomočjo fraze o "enakopravno-
sti" se je marsikateri davek za-
naloži siromašnim slojem, ki se
je izkazal kot velika krivica za
siromašne sloje. Edini pravičen
davek je direkten naraščajoč do-
hodninski davek. O tem davku pa
nočejo bogatini ničesar slišati.

Anglija izdeluje nov mirovni pakt

Zenevski protokol bo zavržen in
angleška vlada predloži kom-
promisni načrt.

London, 17. febr. — Najmanj-
šega dvoma ni več, da Baldwinova
vlada zavrne zenevski razo-
rožitveni in arbitražni pakt, ki
je bil sprejet zadnje jesen na
zboru lige narodov. Odbor zve-
dencev, ki je pakt študiral, je
zaključil da zenevski načrt ni
praktičen. Namesto tega je od-
bor izdelal drugi načrt, katerega
princip je, da brez Nemčije in
Rusije v paktu ne more biti ga-
rancij za mir v Evropi.

Pričakuje se, da Baldwinova
vlada osvoji ta načrt in ga pred-
loži ligi narodov v pretres pri-
hodnje jesen. Poprej najbrž ne
bo nobene akcije v tej zadevi.

Nemiri v Čehoslovakiji se na-
daljujejo.

Dunaj, 17. febr. — Draginske
demonstracije komunističnih de-
lavcev v Pragi so se ponovile v
nedeljo. Bili so krvavi boji z
žandarji na Vavčevskem trgu.
Policija je in vojaške rezerve, ki
so bile pripravljene za vsak slu-
čaj, so končno potlačile demon-
stracije.

Zvoki ameriške godbe v Mali
Aziji.

Berlin, 17. febr. — Po brzjav-
ni vesti, katero je objavila "Ber-
liner Zeitung Am Mittag", je G.
H. Koran na radio postaji na go-
ri Lebanon v Siriji slišal kon-
cert v Ameriki.

Diktator Mussolini je bolan na influenci

Zdravniki so naznanili, da je fa-
šistični car v nevarnosti. Opo-
zicija pravi, da je Benito mor-
da "politično" bolan.

Rim, 17. febr. — Benito Mus-
solini leži v postelji bolan na in-
fluenci, ki ga muči že teden dni.
To je prvič, da je Mussolini bol-
an, odkar se je polastil vlade
pred 28 meseci. V Rimu danes
pridno spekulirajo o bolezni fa-
šističnega carja in o politični bo-
dočnosti Italije, če Mussolini u-
mre.

Zdravniki so sinoči izdali bule-
tin, v katerem pravijo, da je
Mussolini težko bolan in mora
biti v postelji. To je slabo zna-
menje, kajti stara navada v Ita-
liji je, kadar zbolí kralj, premijer
ali papež, da uradno poročajo o
njegovi bolezni šele takrat, ko je
bolnik v kritičnem položaju.

V zadnjih par tednih so pri-
vatno poročali, da je Mussolini
večkrat omedlel in da se sploh že
več mesecev slabo počuti. Senat-
na zbornica je iz sočutja suspen-
dirala zborovanje. To je dalo
opoziciji povod, da je razglasila,
da je Mussolini najbrž le "poli-
tično" bolan z namenom, da se
izogne debati v senatu, kjer je
zdaj na dnevnem redu osnova za
zmanjšanje redne armade in po-
večanje milice. Ta osnova, ako
je sprejeta, bo dala Mussoliniju
več vojaške moči. Senat se upira
temu.

Herriot apelira na zbornico, naj reši frank

Dejal je, da Francija pod nobe-
nim pogojem ne sme inflati-
rati svoje valute. Vlada je
umaknila davek na dohodke
društ.

Pariz, 17. febr. — Herriot je
včeraj popoldne v zbornici apelir-
al za rešitev padajočega franka.
Medtem je frank vled manipu-
lacij državne banke nehal padati
na pariški borzi; nekaj časa je
celo raste, toda proti koncu dne-
va je zopet padel nazaj na 19.20
napram dolarju, kjer je bil zad-
nje soboto.

Herriot ni skrival situacije, v
kateri se nahaja Francija finan-
čno. Dejal je, da je vojna izpre-
menila Francijo kot državo moč-
nih upnikov v državo dolžnikov.
Francija ni več ekonomska ne-
odvisna. Prišla je že tako daleč,
ko finančna in gospodarska od-
visnost ogroža politično neodvis-
nost dežele. Herriot je prečital
številke, ki kažejo, da Francija
dolguje 144 milijard zlatih fran-
kov. Nato je rotli zbornico, da
ne sme nikdar dovoliti, da bi
Francija inflirala svoj denar,
ker potem pojde gotovo za Nem-
čijo. Naj stane kar hoče, Fran-
cija mora dvigniti svojo valuto
na stopnjo normalne vrednosti
kakor je Anglija dvignila svojo.

Herriot je naznanil, da je vla-
da opustila davek na gotove do-
hodke korporacij. To koncesijo
je morala vlada dati v svrhu, da
ustavi odhajanje kapitala na
tuje.

Trockij je izgubil vse državne službe

Izključili so ga tudi iz sveta dela
in obrambe.

Moskva, 17. febr. — Uradno
naznanilo se glasi, da je bil Leon
Trockij, bivši vojni komisar, od-
stavljen iz sveta dela in obram-
be. S tem je Trockij izgubil vse
vezi s sovjetsko vlado, je pa še
član centralnega odbora komu-
nistične stranke. O usodi te službe
bo razpravljali strankin kongres
v aprilu. Najbrž ne bo več izvo-
ljen v odbor, ostane pa član
stranke.

Trockij je zdaj v Sukumu ob
Črnem morju, kjer piše svoje
spomine. Izgleda, da je skoraj
pozabljen v ruski javnosti.

COLLINSOVA JAMA OSTANE NJEGOV GROB

Zdravnik je ugotovil, da je ra-
ziskovalec umri valed žeje, glu-
du in mraza. Dva dni prej bi
ga bili morda še našli živega.

Cave City, Ky., 17. febr. —
Floyd Collins ostane v jami, kjer
ga je doletela smrt. Tako so zak-
ljučili voditelji moštva v jamiču,
ko je postalo jasno, da je nemo-
goče dobiti truplo na površje in
nemogoče je tudi odrezati nogo,
katero drži skala. Predor, v ka-
terem leži, bo njegov grob. Da-
nes popoldne so bili pogrebni ob-
redi ob ustju jamiča.

Cave City, Ky., 17. febr. —
Floyd Collins, ki je po nezaališa-
nem štirinajst dnevnem trplje-
nju tragično končal v Sand jami,
bo pokopan še ne eno miljo-
vstran od podzemeljskega labi-
rinta, ki mu je vzel življenje.
Truplo bo ležalo dva dni na jav-
nem mrtvaškem odru v veliki
televizijski visoke šole v Cave
Cityju, ki je največja dvorana
v mestu. Prvi načrt, da bi Col-
lina pokopali tik pred ustjem
jame, je bil opuščen na željo
njegovih starišev.

Dr. Hazlett iz Chicaga je ugo-
tovil, da je Collins umri valed
žeje, gladi in mraza ter polne-
nega fizičnega izčrpanja, ko je
ležal 15 dni v pasti pod zemljo,
v katero je padel 30. januarja,
ko ga je osem ton teška skala
prišla za nogo. Zdravnik pravi,
da je bil mrtev mogoče en
dan, ko so prišli do njega.

Kakor je poročal inženir Car-
michael, ki je vodil kopanje ja-
miča, se niso v načrtu smotili
niti za palec prostora v kopanju
jamiča navzdol in vodoravnega
predora do točke, kjer leži trup-
lo. Bilo je v pondeljek ob pol-
dnev popoldne, ko je delavec Ed
Brenner prvi prodrl v votlino.
Ko je poavtil v praznoto, je zi-
jala pod njim osem čevljev glo-
boka jama. Polagoma in z veli-
ko težavo se je spustil doli in
stopil je na nekaj mehkega. Bil
je koc, v katerem je bil Collins
zavit. Delo je bilo končano.

Preiskava je hitro dognala, da
je Collins mrtev. Bil je mrzel in
trd. Najmanjšega znamenja ži-
vljenja ni bilo v njem. Pri svi-
tu svetilke so videli njegove glo-
boko udre oči in lica. Sama
kost in koža. Ispremenil se je
v okostenjaka, prevlečenega s
kožo, predno je izdahnul. Zra-
ven mrlča so našli prazne ste-
klenice, v katerih so mu prve dni
nosili kavo in mleko. Tam so
ležale tudi vrvi, s katerimi so ga
skušali potegniti izpod skale.
Električna žarnica, privezana
okrog vratu in ležeča na prsih,
je bila tudi mrzla in mrtva.

Oče in mati Collinsa, ki sta bi-
la še pred par tednom nepozna-
na farmerja, sta danes najbolj
znana človeka v Ameriki. Samo
v par urah sta prejela na tisoče
brzjav, ki izražajo sožalje.

Liga narodov se bavi z novim ko-
ledarjem.

Zeneva, 17. febr. — Posebni
odbor lige narodov, ki se peča z
reformiranjem koledarja, se je
danes sešel. Odbor ima pred se-
boj načrt novega koledarja, na
temelju katerega se leto razdeli
v trinajst mesecev in vsi prazni-
ki padejo vsako leto na isti da-
tum in isti dan v tednu. Veliko-
močna nedelja tudi dobi stalni
datum. Leto s trinajstimi meseci
bi bilo tako urejeno, da bi prvi
dan vsakega meseca vedno prišel
na nedeljo. Eden dan v letu bi
ostal in ta bi bil sam zase, na ka-
tere se bi praznovalo novo leto.
Odbor je prejel apele iz vseh
krajev sveta, naj sprejme ta na-
črt, ki je najbolj praktičen.

Kanada ustavi naseljevanje
Azijalov.

Ottawa, Ont. — Kanadski par-
lament se bo kmalu bavil z vpra-
šanjem popolne izključitve na-
seljencev iz Azije.

Opij prinaša Angliji 50 milijonov letno

Zato so angleški delegatje one-
mogočili omejitev trgovine z
opijem.

Pariz, 17. febr. — James Mac-
White, delegat Svobodne irske
države na protiopijški konferenci
v Zenevi, je pojasnil razloge, za-
kaj je Anglija ovirala načrt
Amerike in nekaterih drugih držav,
ki so hotele popolnoma od-
praviti pridelovanje in prodaja-
nje opija. Razlogi so sledeči:

Velika Britanija dobi približno
letnih 50 milijonov dolarjev v
davkih in licencah od opija iz
svojih vatočnih kolonij. Davek od
opija znaša 45 odstotkov vseh
dohodkov kolonije Straits Settle-
ments. Indija dobi letnih 20 mi-
lijonov dolarjev. Johore in Fe-
derated Malay States dobe preko
10 milijonov. Kelantan, Trengga-
nu, Keda in Perlis dobe približno
sedem milijonov dolarjev. To
so približni dohodki Velike Bri-
tanije od opija. — Holandija do-
bi okrog 37 milijonov goldinar-
jev v davkih od opija v svoji
Vzhodni Indiji. Dohodki Francije
od opija v Indo-Kini so lani
znašali 15 milijonov piastrov
(piaster je 48 centov).

MacWhite pravi, da je te po-
datke dobil od podtajnika suna-
njega urada za časa prejšnje
MacDonaldove vlade.

To so vzroki, zakaj Anglija,
Holandija in Francija nočejo do-
voliti, da bi se zatrla trgovina s
strupom opijem, ki ubija ljudi v
orientu.

Nemške ljudstvo ore- pane za milijone

Stimes in drugi kapitalisti v Po-
rurju se iz bive Stresemann-
ove vlade izvlekli 700 milij-
onov zlatih mark.

Berlin, 17. febr. — Porurški
akandal, ki poleg nebrojnih dru-
gih škandalov pretresa Nemčijo
zadnje mesece, je dosegel višek
včeraj, ko je vlada priznala, da je
pokojni Hugo Stinnes s drugimi
velikimi industrijalci v Porurju
vred dobil od vlade 700,000,000
zlatih mark (\$175,000,000) za
časa pasivnega odpora proti
Francosom.

Vlada je izdala uradno spome-
nico, v kateri zagovarja Strese-
mannov kabinet, ki je izplačal o-
menjeno vsoto. Vlada sicer taji,
da je bila izplačala cela vsota
kakor tožila socialisti, priznava
pa, da je bilo treba nekaj storiti,
kajti industrijalci so prikrito za-
grozili z odpadom Porurja in Po-
rurje od Nemčije in s separatno
pogodbo s Francijo in Belgijo, če
jim nemška vlada ne poplača iz-
gub, ki so jih imeli s pasivnim
odporom.

Veliki viharji in nallvi v Evropi

Nemčija, Avstrija, Švica, Italija,
Francija in Španija prizadete.

Berlin, 17. febr. — Silovit el-
klon je včeraj divjal preko južne
Bavarske in Avstrije. Mnogi
zimski športni rezortji so v razva-
linah in več oseb je izgubilo živ-
ljenje. V Salzkammergutu je bil
vržen vlak s tira; sprevednik je
bil ubit in 15 pasažirjev je ran-
jenih. Podrobnosti neureč še ni-
so znane, ker so v mnogih krajih
pretrgane brzojavne žice.

London, 17. febr. — Silni vi-
harji in nallvi so v zadnjih 36 u-
rah obiskali velik del Evrope,
uključivši bavarske Alpe, vso Ita-
lijo in del Avstrije, Francije,
Španije in Portugalske.

Rim, 17. febr. — V teku vihar-
ja je ogrožen gorski plaz zasul
kočo, v kateri so spali delavci, v
dolini Morone blizu Prestona.
Štiri trupla so odkopali. Vihar je
naredil veliko škodo v okrožju
Campodolcino.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek
jasno in mrzlo. Solnce izide ob
6:43, zalda ob 5:25.

DELAVSKE NOVICE.

(Federated Press.)
Protestna stavka proti znižanju plače.
Worcester, Mass. — Šeststo delavcev v čevljarški tovarni I-sanc Prouty Co. je zastavkalo v protestu proti znižanju meze.

Zamorec, predsednik unije.
New York. — Krajevna krojaška unija št. 132 I. L. G. W. U. je izvolila zamorca za svojega novega predsednika. Piše se Frank Hall. Unija je pravkar izvajala zmago v stavki.

Unija tobačnih delavcev.
Chicago. — Čikaška unija tobačnih delavcev, ki izdelujejo smotke (Cigarmakers local No. 14), ima 1517 članov. Okrog 70 članov je na štrajku. Člani plačujejo 40c mesečnine in ta znesek vključuje tudi assement za \$100 posmrtnine. Plača teh delavcev je od kosa. Učeni, spretni delavci zaslužijo do \$75 na teden; navadno zaslužijo okrog \$40.

Malo dela v Clevelandu.
Cleveland. — Mestna delovna posredovalnica poroča, da je bilo v januarju 18.000 prosilcev za delo, dočim je posredovalnica imela le 6000 del na razpolago. Povprečen delovni čas v clevelandskih tovarnah je 48 ur v tednu, povprečna tedenska plača tovarniškega delavca pa 44c na uro. V jeklarski in avtomobilski industriji je po malem začela rasti uposlenost.

Mati Jones v Chicagu.
Chicago. — Mati Jones, znana 90-letna bojovnica za pravice rnarjev, se je minuli teden ustavila v Chicagu, ko se je peljala iz Los Angelesa v Washington. Reka je, da gre naravnost k predsedniku Coolidge, kateremu predloži zadevo pristaniščnih delavcev v San Pedru, katere je lani persekutirala drhal stoprocentovcev.

V Illinoisu še vedno zapirajo premogokope.
Springfield, Ill. — Premogokope z mehkim premogom zapirajo v Illinoisu in tudi do drugih državah. Devetsto rudarjev je izgubilo delo zadnji teden, ko so zapili Peabody rov v Coaltonu, 16 milj od Pane. V okrajema Franklin in Williamson je tudi na stotine rudarjev ob delo radi zapiranja premogokopov.

25.000 delavcev zastavkalo v New Yorku.
New York. — 25.000 krojaških delavcev, ki so člani International Ladies' Garment Workers' Union, je 17. t. m. stopilo v stavko.

PRIHITIK PRI LISTKIH ZA SPALNE VOZOVE.

Washington, D. C. — Senat je sprejel a 56 glasovi proti 8 predlog senatorja Robinsona, ki odpravlja 50-odstotni prihodek na vozne listke za Pullmanove vozeve. Senator Howell je nastopil proti odpravi te naklade, ker se je znižala voznina na poljedelske produkte. Železniški senatorji so glasovali za odpravo, ker je naklada zelo okodovala Pullmanovi družbi. Poleg tega se tudi le ljudje, ki imajo kaj drobiža pod palcem, vozijo v salonskih in spalnih vozovih.

Naklada je lani prinesla štiri-deset milijonov dolarjev. Pullmanova družba bo prav zanesljivo prodala več listkov za spalne vozeve, ko se cena zniža.

KELLOG POSTANE DRŽAVNI TAJNIK.

Protiv njegovemu imenovanju ni bilo opozicije.

Washington, D. C. — Senat je potrdil Frank B. Kelloga državnim tajnikom, da nasledil Hughesa, sedanjega državnega tajnika. Opozicije ni bilo v senatu in potrditev se je izvršila skoraj brez debate.

Laboriti poraženi v angleški zbornici.

London, 17. febr. — Resolucija Ramsaya McDonalda, naperjena proti programu Baldwinove torijske vlade, je bila večeraj poražena v zbornici s 355 proti 146 glasovom.

Krva statistika.

Chicago, Ill. — Od 1. januarja do 15. februarja t. l. je bilo v Chicagu 74 oseb ubitih od avtomobilov. Lansko leto v tem času je bilo ubitih 45 oseb. Smrtna kosa na cestah napreduje.

RAHITIČNA BOLEZEN RAZSAJA MED OTROCI SIROMAKOV.

Otroci Eskimov in zamorcev v Zapadni Indiji ne poznajo te bolezni.

New York, N. Y. — Pri treh otrocih izmed štirih, ki prebivajo v velikomestnih stanovanjskih kasarnah se pojavi rahitična bolezen. Tako izjavlja newyorško društvo za izboljšanje razmer siromakov. Društvo izjavlja dalje, da povzročata dva vzroka rahitično bolezen. 1. Pomanjkanje solne svetlobe. 2. Slaba hrana, kateri primanjkujejo vitamini, katerih lastnost še ni odkrita, ki pa povzročajo, da telo odkladi kalcij in fosfor v kosteh, ki prihajata iz povžite hrane.

Torej trije revni otroci izmed štirih ostanejo pohabljeni za svoje živje dni, ker so njih matere tako revne, da le takrat živijo tako sveži zrak, kadar jih matere odpeljejo na cestne hodnike, na katere ne pošljejo, nikdar solnični žarki zaradi visokih stanovanjskih kasarn, ki se razprostirajo na obeh straneh ceste. Matere v delavskih distriktih puščajo večino svoje otroke v oskrbi starih mater, ker morajo na delo v tovarne, da zaslužijo za prehranitev družine. Prepustajo jih tudi sosedam, ki včasih pazijo na otroke štirih ali petih družin. Ceste v takih delavskih distriktih, v katerih stoji stanovanjske kasarne, so navadno umazane, ker mesto čisti ceste tam, kjer je nastanjen veliki biznis. Pozimi se nahajajo otroci siromašnih staršev še v veliko slabšem položaju.

Otroci Eskimov in zamorcev v Zapadni Indiji ne boleha jo na rahitični bolezni, ker imajo dosti solne svetlobe in povžijejo veliko ribjega olja. Tako izjavlja dobrotovarna družba. Rahitična bolezen se najraje pojavi pozimi v severnih krajih pri temnokožnih plemenih, ker solnični žarki ne učinkujejo tako hitro kot na belopoltno ljudi. Rahitična bolezen najraje napade otroke v starosti od treh mesecev do enega leta, ako so starši tako siromašni, da ne morejo svojim otrokom kupiti pravilne hrane in preskrbeti dosti zdrave solne svetlobe.

KRASNA CIVILIZACIJA JE TO, KAJNE?

New York, N. Y. — Mlado dekle je bilo tako izstradano, da se je onesvestilo na policijski postaji. Predramili so jo in izpovedala je svoje doživljanje. Najprvo se je najedla in nato je pričela pripovedovati. Društvo mladih kirščanskih žena ni hotelo več zanjo skrbeti. Delala je v Brooklynu v tovarni za \$12 na teden. Pred tremi tedni je bila odpuščena, ko so potekla naročila. Njeni stariši so mrtvi. Njeni trije bratje, za katere je gospodinjila, so padli v vojni v Franciji. Od njenih \$12 ni mogla ničesar prihraniti. In odpovedano ji je bilo stanovanje. Denarja ni imela za jed in vožnjo in blodila je ves dan po mestu peš in iskala delo. Nato je tajnica društva smatrala za profesionalno beračico. Tajnica je rekla, da nimajo denarja za take ljudi. In tajnica je nato dala dekletu v bolnico za opazovanje, da se dožene, ako strašno stradanje ni tako učinkovalo na njo, da se ji je omračil razum.

SNEŽNI VIHAR JE ZAHTEVAL DEVET ŽRTEV.

Reykjavik, Island. — Silen snežen vihar je obiskal Island. Dva otroka in neka žena so smrznili. Ribiška ladja, opremljena z motorjem in katere moštvo je šlo šest oseb, se je pogreznila. Vse moštvo je utonilo.

PRIČUJOČNOST DUHA JE REŠILA DEČKU ŽIVLJENJE.

Woodbine, N. J. — Devetletni Isadore Katzen se je nahajal sredi železniškega mosta, ko je nepričakovano pridrhal vlak. Deček se je vlegel na trebuh in prižgal k železniškim progam. Ko je vlak odšel je vstal zdrav in ne poškodovan in hitel doli z mosta.

Psi pripeljali drugi zavoj seruma v Nome.

Nome, Alajka. — Ed Rohm je s svojimi psi pripeljal 15. t. m. drugi zavoj antitoksina proti davci v Nome. Potoval je v velikem sneženem viharju in med potjo je izgubil dva psa.

OLJNI BARANTAC V WASHINGTONU.

Časnikarski poročevalci ga pridno intervjuvajo.

Washington, D. C. — Zadnje čase prihajajo o sovjetski republiki zopet čudne povesti v javnost, katere ljudstvo čita z veliko previdnostjo, ker so preveč na debelo pobarvane. Kadar prihajajo take vesti v javnost, tedaj se za temi vestmi vedno skriva nekaj, kar diši po kupčijah in profitih. Tako je tudi sedaj.

V nekem tukajšnjem zelo finem hotelu, v katerem se nastanijo navadno zelo premožni ljudje, se nahaja Vasilij Dumbadze, ki trdi, da je zastopnik Transkavkaške republike Georgije in Azerbaidžan, ki postoji nekeje v Parizu in je skušala nedavno od tega vzporediti krvav preobrat v kavkaških pokrajinah. Časnikarski poročevalci ga pridno obiskujejo. Ta "zastopnik" republike, ki postoji v njegovi glavi in možganih njegovih somišljenikov, priporoča ameriškim velekapitalistom in poslovnim ljudem, da se nauče spoznavati vrednost olja, ki je v Bakuju, in vrednost manganske rude, ki je v Kavkazu. Kadar bo to spoznali, bodo pa pomagali ustanoviti neodvisno demokratično republiko na tem ozemlju.

Ameriški delavci, ki so sodelovali pri ameriški pomožni akciji in so se vrnili v Ameriko, izjavljajo, da so bile Shares, Nobel in druge kompanije prodane spekulantom v Parizu, ko je Rusija nacionalizirala oljno polje in železno rudo. Te delnice niso vredne počenega groša in okoli lastnikov teh nič vrednih delnic se osredotočuje vse protisovjetsko gibanje.

PA NAJ SE KDO REČE, DA SO LASTNIKI VELETRGOVIN NEUMNI LJUDJE.

New York, N. Y. — Samoposebi se razume, da uslužbenci v prodajalnah, v katerih se prodaja blago na drobno, ne prežive svojih počitnic v Floridi ali Kaliforniji, ampak kljub temu jim dajejo počitnice, da jih prežive v zatohlem zraku ali pa zunaj na prostem v mrzli burji.

Elizabeth Ainsworth, ki nosi ime ravnateljice uslužbenec v veliki Nammovi departmentni trgovini v Brooklynu, je povedala na konvenciji organizacije trgovcev z mešanim blagom, da se naj dajejo posebno omoženim ženskam počitnice pozimi, ko trgovina dremle. Ampak to je treba napraviti na takten način, da ne pridejo ugovori, je menila mrs. Ainsworth. Pripovedovala je, da zimske počitnice znižajo obratne stroške in dajo podjetnikom še dobiček. Poleg je tudi bolj pametno, da se uslužbenke pošljejo na počitnice, kot da se odpuste in zopet najamejo.

VELIK LJUDSKI SHOD V CHICAGU.

Dne 22. februarja se vrši velik ljudski shod v Ashland auditoriju na vogalu Ashlandovega bulevarda in Van Burenove ceste. Na shodu bodo govorili: Ameriške-mo delavstvu poznani Eugene V. Debs, Morris Hillquit in znan borec za delavstvo James H. Maurer iz Pennsilvanije. Vstopnina petdeset centov. Shod prične ob poltreh popoldne.

Coolidge znižal kazen Trescu.

New York. — Carlo Tresca, urednik italijanskega radikalnega lista "Il Martello", ki je bil obsojen na leto dni zapora, ker je oglaševal knjižico o porodni kontroli, bo sedel samo tri mesece. Predsednik Coolidge mu je znižal kazen.

Japonska tajni pakt.

Tokijo, 17. febr. — Japonska vlada je večeraj označila poročila o tajnem paktu z Rusijo proti Ameriki za hudobno propagando. Zunanji urad izjavlja, da rusko-japonska pogodba nima nobene tajne klavzule.

Penna za otroško sužnost.

Harrisburg, Pa. — Senat je v terek zavrgel amendment proti otroškemu delu s 43 proti 4 glasovom.

Pariz v nevarnosti poplave.

Pariz, 16. febr. — Reka Sena je radi velikega deževja narastla štiri čevlje. Ljudje se boje povodnji. Po deteli so bili zadnje dni hudi viharji, ki so naredili dosti škode.

Amerika protestira radi olja v Albaniji.

London, 17. febr. — "London Express" javlja, da so vlade Združenih držav, Francije in Italije poslale Albaniji protest radi monopolističnih petrolejskih koncesij, katere je albanska vlada dala anglo-perzijski oljni družbi.

Francoški kardinali se jeze.

Pariz, 17. febr. — Šest francoskih kardinalov je danes naslovilo na Herriota odprto pismo, v katerem protestirajo proti odpravljenju poslanstva pri Vatikanu. Kardinali apelirajo na senat, naj zavre tozadevni sklep zbornice.

Potniki v stari kraj in emigrantje

Is starega kraja potajite preko EMIL KISS BANKIRJA

4th Ave. at 9th St., New York

Denarne pošiljave — Dolarji — Dinarji. Hranilni oddelk. Javni notarski urad. Pišite za informacije.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja Jožef Pirc, doma iz Leskovca pri Krškem, Jugoslavije. Išče ga njegov brat Vinko Pirc, ki mu želi poročati važne stvari glede njegovega imetja, katerega mu on oskrbuje. Slišal sem, da se nahaja nekeje v Chicagu, ali v Clevelandu. Ako sam tega oglasa čital ne bo, prosim cenjene rojake, da ga opozore na ta oglas na kar naj se javi svojemu bratu v staro domovino, ali pa se naj javi na moj naslov: Anton Arch, R. F. D. 1 — Box 136, Willock, Pa. (Adv.)

Izlišo se sledeče nove in jako meledične role za piano z besedilom

Spavaj, spavaj, Milka moja.	
polka	75
Pomladanski dihl, Fox Trot	1.00
Hej Slovani, narodna	75
Ciganska sirota, pesem	75
Valček za gospe	75
Igra "Kolo"	75
Uboj, uboj, koračnica	1.00
Črnogorec Črnogorski	1.00
Bledi mesec	1.00

Kdor zna igrati glasovir na roke, naj si naroči "Glasba in Dom" vsebuje kraane pesmi, plese, kot na pr.: "Kaj ne bi bila vesela", "Bleški valčki", "Hej Slovani", "Lepa naša domovina" itd. Cena knjigi je samo 75c. Naročilu prilozite svoto in še 5c za poštnino za vsako rolo.

Se priporočam rojakom

VICTOR LISJAK
6630 St. Clair Avenue
CLEVELAND, OHIO.

JOHNU STERZINARJU

v Willow Springsu, Ill.
Imajo slovenska društva iz Chicaga in okolice vse najugodnejše pogoje za zabave in piknike. Na razpolago imam plesilce; veskrbim gozbo in drugo. Moja želja je zadovoljiti s dobro postrežbo vse izletnike, zlasti pa društva slovenskih organizacij. CENE ZMERNE!

"HIS MASTER'S VOICE"
Prave, glasne VICTROLE
CENE
od \$22.50 do \$250.00.
Prave Victor plošče ali pa slovenske fine piano-rolle, dobite pri nas.
Pišite po cenah.
IVAN PAJK,
24 Main St., Conemaugh, Pa.

Zastoj nadušljivim in mrzličnim bolnikom.

Brezplačna poskušanja metode, katero lahko vsak uporabi brez vseh sitnosti, zgrube časa ali dela.

Mi imamo metodo za kontroliranje nadeha in želimo, da to poskusite na naše troške. Brez razlike ako je vaše bolezen zastoj ali ali nova, če je poznana kot kronična ali ali mršlica, vi pišite po brezplačni poskus naše metode. Brez razlike v kakšnem ozračju živite, na koliko ste stari in ne kakšno delo opravljate. Ako tpišite našo metodo ali mršlice paša metoda vam bo hitro pomagala.
Se posebno želimo poslati onim, ki se smatrajo za "nadvrživje", ki se poskušili s vseh vrst vdihavanja, klenja, opijem, palatinske diše itd. in so brezuspješni. Mi bomo dokazati vamkurn na naše troške, da naša metoda je tako vreden, da odpravi vsa teška dihanja, evljenja v prah in hroščanje.
Ta brezplačna ponudba je prava, da bi se ne poslužili. Pišite še danes in sečute našo metodo takoj. Ne pošiljate denarja. Samo nam pošiljte spodnji kupon. Štirile se še danes — ali si treba plačevati poštnino.

FREE TRIAL COUPON

FRONTIER ASTHMA CO., Room 22, C. Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y. Send free trial of your method to:

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja sedaj rojak in sobrat Frank Kariš, član društva št. 287 S. N. P. J. Pred nedavnim je bil v Galloway, W. Va. in od tu je odšel neznano kam. Radi važne zadeve želim, da se mi prijavi na spodnji naslov, zakar mu bom zelo hvaležen. Joseph Pompe, E. Market St. 2 — Burgettstown, Pa. (Adv.)

KADAR RABITE PREMOC

Kadar se hočete seliti. Kadar rabite expresmana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH, 2623 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 8693, ali pa na 1805 S. Racine Ave. Tel. Canal 1439.

Bolečine

bodjal revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtino hromost, okorelost in otrplost mišic. 'mejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CLEAR RAPIDS, IOWA

ROLE ZA PIANO SLOVENSKE IN HRVATSKE

dobite edino pri Navrhšek-Potokar
231 Greave St., Conemaugh, Pa.
EDINA slov. izdelovalca pianov v Ameriki. Pišite po novi cenah.

Slovenski fotografski zavod

F. OBLAK
4995 BUTLER STREET,
PITTSBURGH, PA.

Slovenecm in drugim Jugoslovanom v Pittsburghu in okolici namenjamo, da sem preuredil in na novo opremil svoj fotografski atelje, ki odgovarja vsem modernim svrhom. Posebno prikladno je za slikanje večjih skupin, poročnih, družinskih slik itd.
Kadar se torej želite slikati, obrnite se na domače podjetje, ki vas hoče brezovno v vseh ostrih zadovoljiti.

ANGLEŠKI JEZIK

Je zelo potreben vsakemu Slovenu v ti deželi. Mi vas naučimo govoriti čitati in pisati angleško v kratki dobi. Ne odlašajte, pričnite takoj. Ako želite v Chicagu lahko pridete osebno v našo šolo po dnevu ali ob večerih. Ali samo v nedeljski razred. Ako želite sunaj na deželi se lahko pričnete učiti potom poslatih nalog po pošti. Hočemo vas pripraviti. Plača se \$3 na deset nalog. Pišite na naslov: Slovensko-Angliška šola, 3639 W. 22nd Street, Chicago, Ill. (Cor. M. Iard Ave.)

NORTH SIDE STATE BANK

"LJUDSKA HRANILNICA"

Rock Springs, Wyo.

Kapital in prebitek

\$150,000.00

Vam je vedno na razpolago v vseh denarnih zadevah in se vam priporočamo na obisk.

Malo posestvo na prodaj

Proda se trisobna hiša s kletjo, narejeno iz cementa, dvovodnjaka, tri akr dobro zagojene zemlje, vse v najboljšem stanju. Proda se po zmerno nizki cen. Za vsa nadaljnja pojnila se je obrniti na lastnika: JOHAN POLEENSEK, R. 2, Box 145, Mulberry, Kan.

JOE AMBROŽIČ
1805 So. Racine Ave., Chicago
Tel. CANAL 1439.

Se priporoča Slovencem in Hrvatom za vglasenje (tunir) vaš glasovir.

SEMENA

V zalogi imam najboljša poljska, vrtna in cvetlična semena. Pišite takoj po brezplačni menski cenik.

Blago pošiljam poštne prost

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta., NEW YORK, N. Y.

Izdal sem novi cenik DOMAČIH ZDRAVIL.

katero pripravila moj. Knjiz v lasti DOMAČI ZDRAVNIK.

V ceniku je vsaka različna naravena in kuhana bolezen na razbi. Pišite takoj po brezplačni knjižici, da ga imate v rokah. V ceniku bodo našli še mnoge druge koristnih stvari.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Station, New York, N. Y.

Boljši bodočnosti nasproti

gre le tisti, kateri stalno varčuje — ker njegovi prihranki mu omogočajo prijeti se priložnosti in postati neodvisen.

AKO NAMERAVATE OBISKATI STARO DOMOVINO

letošnje leto, zapomnite si to, da je v Vašem interesu, da si naročite sznam s posredovanjem našega parobrodnega oddelka, ker mi zastopamo vse parobrodne črte. Pomagamo Vam tudi preskrbeti vse potrebne listine.

Denarne pošiljave v Jugoslavijo in druge dežele izvršujemo ceno in hitro. Kupujemo Vaše vloge v jugoslovanskih bankah.

Kaspar American State Bank
1900 Blue Island Ave., vogal 19. ulice
CHICAGO, ILL.

IMOVINA DVAJSET MILLJONOV DOLARJEV

VLGAJTE SVOJE PRIHRANKE V TO VARNO BANKO

Razprave o pravilih S. N. P. J.

New Duluth, Minn. — Ze precej časa so na razpravi pravila za bodoča 4 leta. Prvič se je jako malo članov oglasilo k razpravi, sedaj so se začeli malo bolj zanimati za to važno stvar. Predvsem bi svetoval odboru za pravila, da kolikor mogoče skrajša vsaj nekatere točke, ker je dosti točk, ki so si precej podobne druga drugi. Največ se razpravlja o bolniški podpori. Predvsem je krivo, ker članstvo ne prečita pravil in si jih tolmači vsak po svoje.

Kot trdi br. J. Irman, tajnik št. 170, je nekaj narobe, ker član, ki je zavarovan za \$1 bolniške podpore, plača več kot pa oni, ki je za \$2 ali več; ali resnici na ljubo rečeno se plača za vsak \$1 po 5c več kot se enkrat toliko. Največ jih svesti, da se vsak sklad vzdržuje sam zase, a nobeden še ni pojasnil, tudi društvo št. 59 ne s svojo inicijativo, kako se bo vzdrževal \$5 sklad, ker mu je bil zadnji smrtni udarec s splošnim glasovanjem, da se ne prejema več novih prisilov v ta razred. Malo več pomisleka in preudarnosti o teh predlogih, ker gre za nadaljno združevanje in se ravno tukaj sedaj godi velika krivica članom, ki so prišli potom združenja k S. N. P. J. Ako bi se ne združili, bi jim ne bilo treba plačevati izrednega asesamenta v bolniški razred, v 4 in 5 dolarski sklad, kateri so v tema razredoma. Torej je treba nekaj ukreniti v tej stvari, ker drugače se ne sme računati za nadaljno združevanje. Nihče ne bo glasoval sebi v škodo. Torej moje mnenje in priporočilo o bolniški podpori bi bilo:

1.) Da se združijo \$1, \$2 in \$3 sklad v en sklad in v ta sklad naj bi prišli vsi združeni člani, ki so in ki bodo še prišli potom združenja k S. N. P. J. in so bili zavarovani za več kot \$3 dnevne bolniške podpore.

2.) 4 in 5 dolarski sklad naj se združujeta spet skupno in vpostavi naj se spet na prihodnji konvenciji 5 dol. sklad za novo pristopile člane. Če hoče kdo zvisati svojo bolniško podporo v slučaju deficita, plača dolar za dolar, ali z drugimi besedami, kdor je zavarovan za 1 dol. bolniške podpore, plača dolar, kdor je za 3 ali 5 dol. podpore, plača 3 ali 5 dol. Le tedaj bi lahko delovali za nadaljno združenje podpornih organizacij in ne bi se godila krivica združenim članom.

Strinjam se z dopisnikom br. Fr. Pechnikom v št. 296, kar se tiče plač glav. odbora, kar plače glavnega odbora so precej lepe, ako se pomisli, kakšne imajo delavci po tovarnah in nevarnih rovih.

Od več strani se svetuje, da bi se bol. podpora plačevala od dneva javljenja bolnim do zadnjega dneva javljenja zdravim, ali pomisliti moramo, da se je največ zaradi tega vzel prve tri bolniške podpore, da se s tem pomaga bol. blagajni za dolgotrajne bolnike, ki bolehalo po več let, ker prve tri dni bolniški se skoraj vsak lahko preživi brez bolniške podpore, dočim oni, ki je eno leto ali več na bol. podpori, je jako potreben; dosti jih je, ki se javijo zdravim že potem, ko so začeli delati. Zatorej je najbolje kot je sedaj, da se plača podpora do zadnjega zdravniškega obiska.

Strinjam se s priporočilom dr. štev. 258 glede bol. podpore, da se plačuje 9 mesecev cela podpora. Zatem za dobo 6 mesecev pa po ¾ in po preteku 15 mesecev polovična bol. podpora, dokler član ozdravi. K temu priporočilo o odškodnini naj se doda, ako je roka ali noga 50% nerabna, se plača \$150, ako je pa 75%, se plača \$200 in za izgubo sluha na obe ušesi se plača \$200. In ako postane roka ali noga vsled operacije krajša za palec ali več, \$100.

Nadalje se priporočajo razne ustanove kot zavetišča in druge, da se puste pri miru za nedolgočasen čas, ker s tem se samo naklada težje breme na članstvo z izrednimi asesamenti, kar se je pokazalo zadnjič, ko je smuknil dolar iz žepa za izredni asesament.

Za dr. Leo Tolstoj št. 206 S. N. P. J. — Frank Petrich.

Cudahy, Wis. — Pojasnim kritiko iz Ohija, da nisem mislil na kako razžaljenje v št. 302. Moj namen je bil društvo opomniti, da bi prečkalo iniciativo ter prihranilo listu dosti prostora za

bolj potrebno gradivo, kakor bi se tudi razburjenost plegla, ko iniciativa itak nima pomena pred konvencijo. Drugi razlog je, ker je članstvo stvar odobrilo s splošnim glasovanjem, torej je društvo št. 123 moralo vedeti, da se članstvo ne bo strinjalo s predlogom. Ker pa dopisnik mojo razpravo napačno tolmači, podam svoje mnenje, kaj jaz smatram za napačno.

Ko je konvencija sprejela sklada po \$4 in \$5, bi bila moralna določiti tudi dobo, kdaj se prične plačevati podpora iz istih in koliko mora biti gotovine prej kot se začne jemati iz razredov, kar bi nas obvarovalo deficita, in neprilike splošnega glasovanja.

Konvencija je sprejela točko, da ni treba, da bi se delegatje vpisali v zapisnik. Vsako društvo je prej zasledovalo, kaj je govoril njega delegat. Konvencija je mislila nekaj prihraniti, toda s tem ni.

Združevalna konvencija je vzela uredniku glasila oblast komentirati dopise, kar jaz smatram za veliko napako, ker je tudi povzročilo velike neprilike iz zlostalo je veliko gradiva, koristnega in poučnega članstvu S. N. P. J. Da se je urednik glasila zabarikadiriral s cenzorjem, je seveda imel prav, toda svoboda dopisovalcev je bila hudo tepena, ker se niso upali na dan s stvarmi, ki so se dogajale, ker bi morali podpisati svoje ime in bi prišli v nemilost. Kdor je zasledoval denunciacije, mi bo potrdil.

Konvencija je dovolila \$9 dnevne delegatom v najboljši kritičnih časih, ko smelo trdim, da je bila tretjina članov brez dela in denarnih sredstev; toda delegatje so morali imeti po devet na dan, brez usmiljenja. Po mojem mnenju bi zadostovalo \$7 na dan, in če je bilo 200 delegatov, bi bilo prihranjenih \$400 na dan. Imeli smo konvencije, na katere smo pošiljali delegate s \$4 ali \$5 dnevne, toda oni so v resnici delali za blagor in napredek S. N. P. J. Na združevalni konvenciji so nekateri sploh zahtevali podvojeno plačo kot bi imeli pred seboj na mizi Rockefellerjevo blaginjo. Zato sem že v dopisu priporočal, da bi društva določila dnevne delegatom. Delegatje so dostikrat zaposleni, medtem ko ostali člani niso, ki bi ravnotako ali še boljše zastopali društvo na konvenciji. Tudi cenejši bi bili, ker doma itak ni zaslužka.

Napaka je bila storjena radi zavetišča. Konvencija je imela priliko priti do zavetišča, vrednega 225 tisoč, kar so ugotovili izvedenci iz Milwaukee. Jaz sem se veliko trudil, da bi pričelo pogajanje med jedrno in lastniki. Ponudba je prišla na \$160,000 in vedel sem, da bo prodano za \$100,000 ali še pod to ceno. Ampak konvencija ni podvela nobenega koraka, še debate ni bilo o stvari, dasiravno je bila slika glavnega poslopja na konvenciji. Stvar je bila prodana za \$75,000, popravilo je stalo pa \$40,000. Ako bi danes vprašali za stvar, je vredna pol milijona dol. In ko je prišel delegat s konvencije, sem ga vprašal, zakaj ni nič nastopil v korist zavetišča. Odgovor je bil, da bi taka stvar lahko spravila celo jedrno v propast. Sicer je pa odsek za zavetišče prevzel vso stvar, on da bo skrbel. Jedrno je storila napako, ker izgubiti ni mogla nič, a pridobiti pa lahko dvojno vrednost. Sedaj je prepozno, samo to še rečem, da roke proč od zavetišča, ker polovico manjša stvar kot imenovana, na novo zidana bi nas stala polovico več kot opisana. Nasproten sem, da bi pričeli sedaj z zavetiščem, dokler ni posebne sile.

Jednota plača za vsakega člana zdravniško preiskavo. Kako pridemo do tega stvari člani, ki smo že dvajset let pri jednoti. Doprinašali smo žrtve, da smo prišli do tega, kar imamo danes: član prisede k obložen mizi brez strahu in vzame žlico ter zajema z nami. Drugi vzame pero, piše kritiko, ki ni nikakor upravičena in hoče prikazati starega člana v slabi luči, ker si je dovolil povedati resnico.

Imam še veliko dejstev, katere bom pozneje opisal in dokazal, da so nekatere točke v naših pravilih v protislovju in katere želim, da se črtajo. Sedaj se omejim na kritika ter mu priporočam, kadar bo citiral stavek za stavkom, naj bo pošten. Že drugi je popačen, medtem ko tretji sploh ne odgovarja resnici. Želim, da ga popravi ali prekliče. Pisal sem v dobrem duhu in ni nima ničesar obžalovati. Porabil

sem malo prostora, ker sem želel, da tudi drugi člani in društva lahko povejo mnenje v sredini izdaja.

Radi simulacije povem, da je to moje lastno prepričanje. Deloma se opiram na neko društvo, katerega društveni tajnik je podal natančno letno poročilo in katerega sem takrat prečital na mesečni seji društva, pri katerem se je članstvo čudilo in obenem zgražalo. — Drugi dokaz je nek član, visoko zavarovan. Ker ni imel dela, se je naznanil bolnišni ter se hvalil pred tovariši svoje vrste, da ima dobro molžno kravo. — Za tretji dokaz navedem svoj slučaj. Bil sem porezan na obeh rokah, kar mi je delalo neprilike in sem premišljeval, da-li bi ostal doma samo za en dolar podpore, medtem ko sem pri delu zaslužil štiri. Ako bi bil zavarovan za \$5, gotovo bi bil ostal doma. To jaz še smatram za simulacijo, kot se ne da prepričati z nobenim drugim pogojem kakor izobrazbo, da bi se člani zavedali, kaj je prav in kaj ni.

Kritik vprašuje, kako bi zadostovalo manj kot štiri dolarje na dan podpore družinskemu očetu. Jednota je že stara čez dvajset let, pa je ostala in napredovala brez tako visokih bolniških skladov. Toda jaz nimam nič proti, samo da meni ne bo treba plačevati primanjkljaja za višje razrede in mene ne bodo silili zavarovati se v višji razred. Da ne pride do poloma kot je prišlo pri neki najstarejši podporni organizaciji.

Na vso daljino kritiko bi stavil samo eno vprašanje: Ako je član zavarovan petnajst let za pet dolarjev bolniške podpore in mu je sreča mila, da ni nikoli bolan, naenkrat pa se pripeti nesreča, da ga ubije, kaj ima tak član koristi, ko se je toliko trudil. Po mojem mnenju je boljše, da ima človek par dolarjev na strani za vsak slučaj. Dokler se bomo zanašali samo na bolniško podporo, bomo kratko vlekli. Tudi nastane vprašanje, če je član brez dela deset ali petnajst mesecev, kje bo dobival, da bo plačeval. Dober oče petih otrok bo gotovo gledal, da ima zavarovano tudi svojo družino.

Kar se tiče socializma nisem nič pisal, sicer pa se strinjam, da socialistične debate izostajajo z društvenih sej.

Kritik naj bo prihodnjič bolj stvaren in poučen. Ne vidim koristi, da bi se člani preekali v glasilo, pač pa naj opiše vsak svoje mnenje, kdor se udeležil razprave o pravilih ter prepusti sodbo drugim.

Jednota bi morala gledati na prihodnji konvenciji, da ustanovi lastno banko, katere bi služila vsem članom S. N. P. J. — J. Radelj.

West Winfield, Pa. — Ze dolgo ni bilo slišati iz naše z debelim snegom pokrite doline, kjer imamo mnogo prilike, da čitamo naše časopisje. Najbolj nas zanima pisanje članstva S. N. P. J. samega, iz katerega razvidno, da je res potrebno večših kaj napisati, zlasti sedaj, ko se podajajo priporočila za pravila.

Mnogo dopisov pride od posameznikov, za kar pa bi bilo bolj priporočljivo, da bi društva opomnila člane, da se ne bavijo na ta način s predelavanjem pravil, temveč naj razmotrivajo na sebeh skupno in se pripravijo za konvencijo s prerašljenimi predlogi.

Društveni tajniki in naprednejši člani naj bi opozorili svoje brate, naj nika ne trtajo dragocenejši prostora v Prosveti, z brezplodnim ponavljanjem vedno istih reči, ugovarjanjem in spitikanjem nad dopisi drugih. Res, da ima vsak član pravico do prostora v listu, ali če bomo začeli vsak zase delati pravila z dolgozveznimi priporočili, ki še dobro razmišljena niso, kam bomo pa prišli.

Priporočila je prinesli na sejo in tam razmotrivati ter naložiti delegatu za konvencijo. Umetnost je, da vsak član izroči svoje mišljenje predvsem društvu v pretres, saj je tudi večje koristi, če se debatira na seji kakor da vlačimo vsako stvar v javnost, kar povzroča prepire in nepotrebno delo.

Naše društvo je pretresovalo na prošli seji točko, ki jo je priporočalo društvo št. 258 iz Edinburga, O. Po mnenju našega društva bi bolj odgovarjalo potrebam, ako bi se podpora izplačevala samo v dveh plačilih. Za prvo leto bolniški naj bi se namreč plačevala cela podpora, a potem

polovična. Ni veliko članov, ki bolehalo na dolgih boleznih, takim je tudi potrebna cela podpora. Pri slabi podpori je član prisiljen prosičati. Kako pa izgleda, če gredo člani za svojega brata prosičati po hišah. Gotovo so vprašani, kje je bolnik zavarovan. In če je odgovoril, da pri jednoti, to naši organizaciji gotovo ne daje lepega ugleda. Vprašujejo se, da li jednota ne plačuje podpore za več kot par mesecev. Takim siromakom je treba torej boljše pomoči, kar je najboljša agitacija za razvoj S. N. P. J.

Dalje društvo priporoča, da bi se v mladinskem oddelku plačala odškodnina v slučaju nesreče, če bi član izgubil glavne ude, roko, nogo ali oko. Staršem bi bilo pomagano plačati stroške. In če bi do tega mogli priti, naj bi se plačala odškodnina za vsak ud po \$100, a dva uda pa \$200. Pri dobili bi veliko več članstva mladinskemu oddelku. Ako bi bilo več izdatkov, bi bilo tudi več napredovanja.

Pred časom je bilo predlagano, da bi nekaj strani našega glasila izhajalo v angleškem jeziku. Upoštevajmo, da je pri S. N. P. J. veliko članstva, ki čita Prosveto to so Hrvatje, Dalmatinci, Srbi itd. Zato je še potrebno, da bi Prosveta izhajala pol v slovenskem in pol v hrvaškem jeziku. Če bi bilo potrebno tudi izdajati v angleščini, pa naj bi se prosveta povečala za dve strani. S tem bi se povečalo število naročnikov, člani pa bi pričeli spoznavati poslovanje jednote, ki bi dobivala nove člane v društva.

Prosimo društva, da presejejo te točke in kar bi morda ostalo v situ, pa naj vržejo v kraj. — Tajnik društva.

Chicago, Ill. — Članstvo S. N. P. J. je dokaj živahno poseglo v razpravo za sestavo provizoričnih pravil, ki bodo predložene bodoči konvenciji v Waukeganu, Illinois. Čitali smo nekaj dobrih nasvetov. Je pa še mara kaj takega, ki je vredno, da pride v diskuzijo v postavljajni zbornici jednote. Odbor za pravila dela s predpripravi, in vpoštevata nasvete članstva. Nas članov dolžnost pa obstaja v tem, da povečamo svoje misli v listu Prosveta, ter tako informiramo prve odbor za sestavo pravil, in delegacije, ki bo imela odločilno besedo sprejemati ali odklanjati predložene točke.

Naša S. N. P. J. je postala tako močna bodisi po številu članstva, kakor tudi finančno, da lahko misli na podvzetje večjih del tudi v gospodarskem oziru. Za take stvari je seveda treba dobro premišljenih predpriprav. Jaz se ne bom spuščal, za sedaj v večja gospodarska vprašanja, ki v teku časa vsekakor pridejo na površje, ampak bom priporočal samo eno dobro izpremembo, za katero vidim, da je naša organizacija zrela, da jo učinkovito izvede. In to je — dvajsetletno zavarovanje.

Kot bratska organizacija, nam nudi S. N. P. J. smrtninsko in bolniško zavarovanje; kar je toliko, kar je mogla do sedaj uspešno izvrševati. Ampak danes je močnejša in obširnejša ter ima tudi večje izkušnje v zavarovalniški umetnosti. Je takorekoč zrela, da prevzame novo delo in odgovornost za korist in v dobrobit svojega članstva. Uvedel naj bi se torej poseben oddelek, v katerem bi se članstvo lahko zavarovalo — vzemimo primero, za \$1000 vsak posameznik, in ko bi plačeval 20 let določeno premijo, bi prejel tisočak on sam. Če bi pa medtem časom umrl, bi pa njegovi dediči istotako prejeli cel tisočak, neglede na to, koliko je zavarovanec vplačal. To sem jaz navedel le za primero. Zavarovanje bi se lahko uvedlo za različne vsote, in za krajšo ali daljšo dobo; na podlagi tega bi pa bili preračunjeni mesečni prispevki.

Ta način zavarovanja imajo zavarovalniške družbe. In če one lahko dobro izhajajo, bo tudi S. N. P. J. V zagovor tega navedem sledeče razloge:

Mi smo organizacija sestojeca iz 55 tisoč članov! Da, jaz stejem oba oddelka, ker je naša mladina tista Petrova skala, na katero mi zidamo bodočnost naše jednote. In če vpeljemo departament za letno zavarovanje, bomo pridržali naše mlade, ko bodo prekoricali brvi, ki vodi iz mladinskega v odrasli oddelok. Poleg tega je pa dosti nas drugih, ki smo lahko že več let člani S. N. P. J., pa bi se tudi zavarovali, če bi to zavarovanje nudila naša organizacija.

Slovenska Narodna		Podporna Jednota
Ustanovljena 9. aprila 1904.		Inkorp. 17. junija 1907. v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2637-59 SO LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Calkar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

Martin Železnikar, predsednik, Box 276, Barborton, Ohio; Frances A. Tauchar, 2837 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Križmančič, 13111 Huntington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovich, 2623 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terčelj, Box 22, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2637-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 284, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 194, Gross Kana, za jugozapad. Frank Klun, Box 399, Chisholm, Minn., za sev. zap. John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik, 848 Willow St., Chicago, Ill.; Richard J. Zavertnik, R. No. 1, Hinsdale, Ill.; Frank Zajac, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Združitevni odbor:

Predsednik: Frank Alek, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jolko Oven, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZORI — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohče se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisilni na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: Martin Železnikar, Box 276, Barborton, Ohio.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Nadalje bi imeli, kar se agitacije in stroškov tiče, veliko lažje stališče, kot pa ga imajo velike zavarovalne družbe. Naša jednota ima svoje postojanke širom Združenih držav, ki bi prevzele vse delo takozvanih potovalnih in lokalnih agentov, katere morajo imeti zavarovalne družbe, in katere tudi precej dobro plačujejo. Ni s tem rečeno, da ne bi S. N. P. J. primerno plačala svoje delavce; ampak dejstvo je, da če jednota plača svojim zastopnikom le polovico tega kar zavarovalne družbe plačajo svojim agentom, bodo vendarle za tisto delo bolje plačani, kot pa so na primer za tajniška in druga društvena dela. Torej kar se kompeticije tiče, bi S. N. P. J. prav lahko tekmovala z vasko družbo. Poleg tega imamo svoj list, ki bo o tem pravilno informiral vse članstvo, tako, da bodo naši tajniki imeli prav lahko nalogo, ker se bodo člani kar na sejah zavarovali. Veste, to je že precejšnja razlika, kajti agentje hodijo od hiše do hiše, če hočejo dobiti kaj zavarovanec, medtem ko ima naša organizacija spretno agitatorično sredstvo že v rokah. List in društva lahko v dveh mesecih dobijo toliko kandidatov, da bo temu oddelku zasigurana bodočnost. In ko bo ta poseben departament enkrat ustanovljen in se bo pričelo razpošiljati zavarovalne police med članstvo, bo tu novo agitatorično sredstvo za pomnoženje članov v tem oddelku.

Kot sem že omenil, ne bom formuliral predlogov, ampak povedal glavno misel. Odbor za pravila naj stvar pretehta, in po svoji previdnosti naj potem konvenciji stvar priporoči ali odsvetuje.

Treba je seveda predpripravi, računanja in natančnih informacij, katere lahko odbor do konvencije dobi. Glavno je, če je tako zavarovanje za jedrno umestno ali ne. Ko to določeno, se pa gre na del in se razvrate razredi za deset let, za petnajst let, za dvajset let, itd. Isto je z vsoto zavarovalnine. Lahko se določi \$500, \$1000, \$2000; in tudi za večje vsote, če bi tako priporočali zveščenci, od katerih naj bi odbor za pravila dobil natančen seznam in ga predložil konvenciji v razsodbo in prevdarek.

Bratje in sestre! Ako se uvede ta poseben oddelek, bomo gotovo skrbeli za to, da bo tudi napredoval, kakor hitro stopi v veljavo; in to, upam, bo storilo mnogo izmed vas, bratje in sestre. In s tem bomo dali priliko naši mladini, da ne bo silila v privatne zavarovalne družbe, ker bo imela boljše ugodnosti doma.

Društvom in delegatom priporočam naj vzamejo to v pretres, da bodo dobro pripravljani za razpravo na konvenciji. — Frank S. Tauchar.

Razprave o inicijativi društva št. 123.

Shinnston, W. Va. — Društvo št. 533 je soglasno zaključilo, da ne podpira iniciative, ker danes je že tako, da mora vsak človek zase skrbeti. Zato smo proti, da bi nižji razredi podpirali višje. Slišali smo od nekega našega brata, ki nas je obiskal 25. januarja, da je dobil za štiri mesece \$600 podpore, po pet dolarjev na dan. Bil je zelo vesel, ker je član S. N. P. J., katere mu je tako dobro pomagala v njegovi bolezni. Vsač član mora pač biti vesel, ki je v razredu za \$4 ali \$5, zato mora tudi več plačati kot razredi po \$1, \$2 in \$3, ker se mu izplača, kadar je bolan. Čisto zadovoljni smo s sprejeto iniciativo od društva št. 333. — Joseph Verchak, tajnik.

Bellingham, Wash. — Društvo št. 493 priporoča, da se tistim članom, ki so bili pred združenjem zavarovani za pet dolarjev pri obeh organizacijah, na pr. pri S. D. P. Z. za \$2 in pri S. N. P. J. za \$3 dovoli izjema in naj se sporazumno plačuje zanje iz drugih bolniških skladov. Kajti ti člani so bili prikrajšani za svojo pravico skozi združenje. Za vse druge pa naj velja kakor je, da se vzdržuje vsak bolniški razred sam. Izjema naj velja samo za tiste člane, ki so bili zavarovani pri obeh organizacijah za pet ali štiri dolarje. To je sklep društvene seje št. 493 S. N. P. J. in priporočilo, ne pa iniciativa, da se izredni asesment plačuje iz drugih skladov. — George Gornik.

Joliet, Ill. — Društvo št. 189 je na svoji redni seji 1. februarja zavrglo podporo iniciativi. Razredi naj se vzdržujejo zase in stvar naj ostane po starem. Člani, ki so zavarovani v razredih po \$4 in \$5, vendar plačujejo vsak zase, če imajo izredne naklade v ta razreda. Tako naj bo tudi za druge razrede. Če je član za več zavarovan; več dobi, zato naj ostane nespremenjen. — Louis Martinech, tajnik.

So. Chicago, Ill. — Društvo št. 8 je na zadnji seji soglasno zavrglo podporo i iniciativnemu predlogu. Bolniški razredi naj bodo vsak zase. Razred za \$5 dnevne bolniške podpore je vedno prejšerpan kakor za \$1. Najbolje je torej, da ostane po starem do konvencije. — Frank Kosle.

Leadville, Colo. — Priključujem se tistim, ki nasprotujejo, da bi se združili v skupen sklad z bolniškimi razredi. Enkrat ho. (Dajle na 6. strani.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$3.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cipro \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

UNION LABEL APPLIED FOR

Datum v oklepaju n. pr. (Dec. 31 -24) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

S. N. P. J., NJENO DELO IN RAZVOJ.

Duhovni so tisti element, ki izzivajo. S svojimi pridigami in govori, v katerih prepovedujejo delovnemu ljudstvu čitati liste, v katerih se razpravlja o socializmu in ki prikazujejo današnji kapitalistični gospodarski red v pravi luči, ne prepovedujejo ljudstvu le svobodnega razmišljanja o gospodarskih vprašanjih, ampak kažejo, da so zavezniki kapitalistov in nasprotniki delovnega ljudstva, ki se bojuje proti krivicam, katere jim prinaša gospodarski sistem blagovne produkcije in distribucije za privatni profit. Ako zaradi takih izzivov včas izživajo duhovni sliki od strani zanje marsikatero bridko, a resnično besedo, tedaj prejmejo le to, kar so iskali.

Res neumni bi bili delavci, ako bi mirno gledali, kako zavezniki kapitalistov pod plaščem vere zavajajo ljudstvo v interesu kapitalizma in na škodo ljudstva, in ne bi pokazali teh lažiprijateljev delovnega ljudstva v pravi luči. Ako bi delavci molčali ob takih prilikah, bi ne bili nič boljši kot oni, ki zagovarjajo in podpirajo kapitalizem.

Ako dandanes res zahaja vedno manj ljudi v cerkev, niso tega zakrivali socialisti. Ako vera peša, tudi tega niso krivi socialisti. Duhovni, ki kriče, da socialisti uničujejo vero, naj pogledajo sebe, in našli bodo prave krivce. Gotovo je sto in še več vzrokov, zakaj vera peša. Med glavne vzroke se pa lahko šteje dejstvo, da duhovni organiziranih ver še do danes niso skušali spraviti v soglasje vere z manstvenimi resnicami. -Še danes se uče kot gola in čista resnica reči, katere deček ali deklica v dvanaajstem letu in z zdravim razumom spozna za navadno pravljico, ki je v velikem protislovju z resnicami, katere je odkrila znanost.

Tako se na pr. še zdaj uči, da je bil svet ustvarjen v šestih dneh, da svet še ni star šest tisoč let, da je Jožva ukazal sredi bitke, da naj solnce na nebu obstoji in da ga je solnce ubogalo itd. Ako otrok tega ne verjame, kar mu verski učitelj pripoveduje za resnico, dobi seveda slab red in je pokaran. Otrok odraste, razvije se v mladeniča in takrat spozna, da ga je veroučitelj učil nekaj, kar ni res. Spoštovanje do veroučitelja preneha, dvomi nastanejo. Pri otrocih, ki gredo po končani ljudski šoli v srednje šole, pa ti dvomi pridejo še preje.

Z nastajanjem dvomov se pa porodi želja po resnici. In tako seže odrasel mladenič ali mladenka po znanstvenih knjigah, ki priznajo le to za resnico, kar je znanost dokazala, da je res. Mladenicu in mladenki, ki čitata, se odpre popolnoma nov svet, obenem pa spoznata, da so ju varali s pravljicami in pripovedkami, ki nimajo najmanjše znanstvene podlage, ampak so navadno delo žive domišljije ljudi, ki si niso znali tolmačiti najbolj enostavnih naravnih pojavov.

Duhovni dobro vedo, da se tako vrši in tako prihaja spoznanje. Izjema je seveda le tam, kjer so stariši vzgojili svoje otroke brez verskih vplivov in sugestij. Ampak duhovni tega priznati nečejo. Oni mislijo, ako bi to priznali zdaj, ko niso spravili svojih nauk v soglasje z moderno vedo in znanostjo, bi se še toliko hitreje porušila njih duševna stavba. Zapustili bi jih celo tisti, ki jim verno slede in cerkve bi postale še bolj prazne, kot so. V tej zadregi si pa pomagajo na ta način, da kriče: "Socialisti uničujejo vero".

S tem krikom sugestirajo svojim zvestim, ako bi socialistov ne bilo, tedaj bi bile cerkve polne in na svetu bi živeli ljudje v bratstvu in ljubezni.

V trenutku, ko prihajajo s takim krikom pred svoje vernike, bijejo samega sebe. Kapitalisti so saj navidezno dobri verniki. Grade cerkve, jih podpirajo, jim darujejo za orgle in oltarje in druge namene, poleg pa izkoriščajo najbolj verne delavce kot socialiste. Noben kapitalist ni do danes povišal mezde svojim delavcem ali uvedel krajšega delavnika v svoji tovarni, ker njegovi delavci pripadajo k istemu veroizpovedanju, kot pripada sam. Nak, kaj takega se do danes še ni zgodilo in se tudi ne bo. Delavci iztrgajo od kapitalistov le tiste izboljšave, katere si sami pribore s pomočjo svojih organizacij.

(Dalje prihodnjik.)

Začenja gnilobe in razpadanja

Piše Leland Olds.

(Federated Press.)

Zakaj smo prepričani, da prihaja nova družba? Kakšne dokaze imamo, da se gospodarski red, ki temelji na izkoriščanju, blizu svojemu koncu?

Dokaze vidimo v dnevnem časopisu. Velika organizacija kapitalistične propagande nehoti in nevede sama oznanja konec kapitalističnega sistema.

"Wall Street Journal" na primer neprenehoma poudarja v svojih člankih, da naša reprezentativna demokracija umira. Ni ga skoraj dneva, da bi urednik tega glasila bankirjev ne kazal na ničvrednost kongresa.

Vzemite v roke ta ali oni dnevnik. O čem največ poroča? Skoraj polovica vsake številke je napolnjena z novicami o družinskih tragedijah in prepirih. Senzacija o razporokah bogatinov, ljubzenski škandali, zločini med mladino in umori soprogov in so prog ter očetov in mater so glavna duševna hrana, ki se servira vsako jutro in vsak večer čitaščemu občinstvu. Kapitalistični listi torej sami najbolj pokazujejo razpadanje družinskega življenja pod pritiskom gospodarskih razmer.

Obrnimo list in čitajmo dalje. Kaj vidimo? Slika tega ali onega milijonarja, njegove žene ali hčere, "dolarske princeze," ali tega ali onega predstavnika brezdelne kaste bogataškega razreda, ki se solhli na pesku ob toplem letnem morju na obali Floride? Kaj si pač more misliti reven delavec, ki prežeba kje v Detroitu, Duluthu ali Minneapolisu, ko gleda takšno sliko?

"Wall Street Journal" piše: "Amendment k ustavi države Floride, ki odpravi zapuščinski davek in državni dohodninski davek, naredi iz Floride Meko za ameriške milijonarje, ki ne sapauste izlepa te dežele, kadar enkrat okusijo njeno podnebje. Bogastvo in inteligentnost bogata tekla bolj in bolj v južno Florido."

Bogastvo že zdaj teče v Florido. Listi poročajo, da so floridske banke že danes v stiskah za varnostne šrambe, v katerih ni več prostora za vrednostne listine, ki so poplavlje Florido od vseh strani Amerike, odkar so bogataši zagotovljeni, da jim ne bo treba plačevati dohodninskega davka tamkaj, niti davka od zapuščin.

Take slike in vesti so najbolj dokaz, da je ameriški ekonomski sistem pretežak na vrhu in se že nagiblje. Če pogledamo v zgodovino prejšnjih civilizacij in gospodarskih redov, vidimo enaka znamenja propadanja. Razsul je prišel, ko so vladajoči razredi nakupili največ bogastva na vrhu družbe, medtem ko je bilo na dnu družbe, med delavci in obdelovalci zemlje, veliko pomanjkanje. Če bi bili, na primer v starem Rimu ali v fevdalni Evropi pred francosko revolucijo, imeli dnevno časopise, bi bili poročali približno enake vesti kot jih čitamo danes: korupcija v vladi, propadanje družine in morale, orgije bogataških slojev in neštete tragedije v izkoriščanih slojih.

Iz teh razlogov trdimo z gotovostjo, da je kapitalističen družabni in gospodarski red v procesu razpadanja in blizu se nova socialna doba.

POZIV SLOVENSKE MLADINE V CHICAGO.

Kakor je bilo že naznanjeno, je mladinski tamburaški zbor "Čmrlji" v soboto dne 7. t. m. na seji zaključil, da pozove na prihodnjo sejo dne 21. februarja vse članke in one dečke in deklice slovenskih staršev, ki žele pristopiti k zboru, da potem zbor takoj prične z nadaljnjimi vajami, ako bo zanj zadostno zanimanje. Novopristopili in stari člani bodo na seji v soboto izvedeli vse podrobnosti radi nadaljnjih vaj.

Mladi fantje in dekleta, zanimajte se za naš zbor, pomagajte ga pojačati po številu, da bo naša godba res uspevala in nudila rojakom ter godcem samim obilo vžitka in zabave. Seja se vrši v spodnji dvorani S. N. P. J. na S. Lawndale ave. in 27th St.

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Piše vrh. zdravnik dr. F. J. Kern.

Vprašanja in odgovori.

Kronični ekzem. (Chronic Eczema.)

"Imam že par let rdeče liše po raznih delih života, posebno pod desnim kolonom in za tilnikom. To me silno srbi, da bi se kar naprej praskala. Bila sem pri več zdravnikih; dajali so mi razne masti in mazila, včasih je nekoliko pomagalo, pa se je zopet pojavilo. Zadnji zdravnik mi pravi, da je to kronični ekzem (Chronic Eczema). Rada bi vedela, kakšna bolezen je to in če se je bom kdaj iznebila."

Kroničen ekzem (Eczema) je bolezen, o kateri še zdravniki malo vemo. Ne vemo, odkod izvira in kako jo stalno odstraniti. Imamo pač razne teorije, ki so manj ali več verjetne. Nekateri dobijo ekzem vsled gotovih kemikalij, od barv, od slabega mila, od olja itd. Notranji vzroki kroničnega ekzema so splošna slabost, nervoznost, revmatizem, protin (gout), dovzetnost do gotovih jedi in pijač. Vzrokov je sto in sto; zato je težko pogoditi pravi vzrok v vsakem posameznem slučaju. Perice dobijo ekzem na rokah vsled iritacije (dražljajev) z vodo. Za nje je najboljša zdravilo ogibati se vode, torej opustiti pranje. Peki dobijo ekzem pri mešanju moke in sladkorja, zdravniki pa vsled omivanja z antiseptičnimi kemikalijami. V slučaju naše dopisovalke bi bilo treba poizvedeti, kaj bi pri njej lahko povzročal okoližno bolezen. Za zdravljenje ekzema je prvi pogoj, da se ogiblamo vode. Voda in mokrota (na primer potenje) poslabša bolezen. Treba je imeti dotične dele suhe in jih dobro otrčiti z brisalkami, po vsakem omitju ali kopeli. Med mazili, katerih dobimo po lekarnah zoper ekzem na tisoče, so pred vsem priporočljiva tista, ki vsebujejo malo smole (tar), škodujejo pa po mojem mnenju takozvana karbolicična mazila, ki so jako v rabi. Če je bolnica slabe krvi, potrebuje toniko, ki vsebuje železo. Splošno pojačanje zdravja s pomočjo prave tečne hrane in gibanje na prostem dostikrat zaleže.

Zlomljena noga.

"Novembra meseca je bilo že dve leti, kar sem si zlomil nogo, pa še zdaj nisem sposoben za delo. Kost je bila zlomljena dva in pol palca nad členkom in zdrobljena, da so mi morali več kosov odstraniti in jih nadomestiti z drugo kostjo. Še vedno šepam in o slabem vremenu čutim bolečine v členu. Bil sem v bolnici osem mesecev, zdaj se doma zdravim. Ali bi mi mogli svetovati, kaj bi rabil zoper trganje?"

V dveh letih se je kost zacelila, kolikor je bilo sploh mogoče. Ranjena kost pa dostikrat ostane občutljiva, zlasti za spremembo vremena, kar nam ni mogoče razjasniti. Dopisniku bi svetoval, da naj nogo rabi, to je da naj hodi kolikor more, kupi naj si dobre trdne visoke čevlje, ki bodo podpirali členke; če treba, naj si kupi takozvane podstavke za čevlje (greh supporter), ker veliko nog po aličnih poškodbah postane ploščate. Pomagala bi zdravljenju z elektriko (ultravijolični žarki ali diathermija), če bi njegov zdravnik imel potrebne aparate. Vroče (ne samo tople) nožne kopeli in masaža (drgnjenje) s oljem ali raznimi linimenti bi tudi nekaj zalegli. Ščasnoma bo noga boljša in upajmo, da bo naš dopisnik med tem časom dobil kako lažje delo.

DELO DRUŠTVA ŠT. 216 ZA LASTNI DOM.

Verona, Pa. — Društvo št. 216 je začelo z delom za zgraditev narodnega doma z večino glasov na seji se nahajajočih članov. Kakor se doznava pa je po postavi potrebne dve tretjini glasov skupnega društvenega članstva. Radi tega je sklicana seja, katera naj se gotovo udeleži vse članstvo v nedeljo, dne 1. marca t. l. v Crookston dvorani. Ako ne dobimo na seji dveh tretjin glasov skupnega članstva za zgraditev doma, potem bo domski odbor prenehal z začetim delom.

Vsi člani in članice na sejo in glasujte za dom ali pa proti. — Mihael Majcan.

ŽARKOMET.

Velenjska aršebica.

Keith Preston, kolonar pri "Chicago Daily News", se je zadnjič tako le ponorečeval iz jugoslovanskih volitev: "Pashitch zmaga! Raditch propade! Naj zmaga ali pade kdor hoče, 'itch' je v Jugoslaviji vedno na krmlju."

("Itch" je v angleškem aršebica.)

Ekstra, ekstra za Hugona!

Knoxville, Tenn., 11. febr. — Mrs. Cephas Bradford, ki že ima osem otrok, je danes porodila četverčre. Zdaj jih ima dvanaest.

Naš prijatelj bo igral na radio postaji.

Cenjeni K. T. B. — Zadnje čase me večkrat nadlegujejo verski fanatiki, ki pridigajo po radiju. Ko sem bil že davno obrnil hrbet vsem fanatikom, sem mislil, da bom imel mir pred njimi, a glej zlodja! dosegli so me doma s svojimi pridigami, če bi jih hotel poslušati. Toda jaz jim eno zagodem, da jim bo grmelo po ušesih. Dne 7. marca ob osmih zvečer bom igral na koncertino na radio postaji KGO v Oaklandu, Cal. Če imate dobre aparate v uradu S. N. P. J., me boste lahko slišali v Chicagu. Pa naj še kdo reče, da narod ni napreden! Ribničan je enkrat igral med vrati, pa ga niso čuli ne zunaj ne notri. Pozdrav. — Anton Tomšič, Oakland, Cal.

Glasovi iz Pittsburgha.

Cenjeni K. T. B. — Nekateri rojaki v Pittsburghu, ki imajo otročjo pamet, zbirajo gradivo iz Prosvete, na podlagi katerega mislijo dobiti "indžunkšen" proti Prosveti, da ne bo smela več prihajati v Pittsburgh. To je dokaz, da Prosveta še premalo piše. Tukaj je sneg in mraz, a nekaterim rojakom je silno vroče. Morda jim je kdo podkuril z znano Molekovo resolucijo.

Žarkomet naj posveti v tiskarno in pogleda, kaj dela tiskarski škrat, če zopet ne skače iz druge vrste v šesto in iz četrte v drugo. — Te pozdravlja J. B., Pittsburgh, Pa.

Krvava vest —

(ki bo nedvomno preplonkana.) Komunistična zarota v Nemčiji! Vsa buržoazija je obsojena na smrt! Eksekutirana bo 11. marca ob trideset na pet s španakimi muhami! — Oh, brother, spare my cute, little dog! —

NAŠI ODRI.

Igra za smeh in kratek čas.

Dramski klub "Soča" v Ely, Minn., vpripori 22. februarja burko "Kakoršen gospod tak sluga". Igrokaz je vzet iz vojaškega življenja ter prirejen v resnici za smeh in kratek čas.

Mlad poročnik v novejšem času in Ljubljani, odhaja z doma, da zasnuje hčer upokojenega polkovnika, bogatega graščaka Radenskega. Pred odhodom se mu pridruži prijatelj, poročnik Šalič, ki se čudi gala-uniformi prijatelja. Stvar mu je jasna, ko vstopi poročnikov sluga Matiček z "buketom" v roki, katerega pa skriva za hrbtom pred Šaličem in hoče oditi naprej. Šaliču je služabnikovo vedenje sumljivo, obrne ga in stvar mu postane jasna, kam je kolega namenjen. Odhajajo poročnik zabijajo slugi naj bo pameten ter pospravi po sobi, če pa pride kak agent za denar, naj ga odpravi na lep način. Matiček je po svoje prebrisan dečko. Nežiki je bil narobil, naj ga obišče ob desetih, ker bo sam doma. Hoče jo pa presenetiti in hitro zamenja svojo obleko s poročnikovo. Nežika je osupla, ko najde poročnika, ne Matička, hoče oditi, pa jo on zadržil, ki jo skuša o zvestobi. Pravi ji, da je že večkrat videl Matička v družbi domače kuharice Spelce, dekle pa jezno radi tega kar je ališalo hoče oditi. Ko se ji da spoznati dobi v svrhu priznanja mastno klofuto od dekleta, ki pa se da preprostiti in vse se dobro izteče. — Matičku dopade v poročnikovi bluzi. Po hiši eksercira z rekrutom Lipetom, s katerim postane slednjic dobro prijatelj in se gostita. Zvonec pozvo ni in Matiček, misleč, da je tu kak agent, pošlje ven Lipeta, da ga odžene. Ampak prišel je polkovnik Radenski, ki se umakne za zaveso, pričakujoč poročnika. Muhič se vrne slabe volje in se čudi neredu v sobi. K oknu hiti in

Kdor kupuje "mundažo" od K. T. B., naj ne čita tega.

Cenjeni K. T. B. — Čitaj, kar so našli v "meu", iz katerega je neki tukajšnji Kitajec kupal "kratkega". Ko je policija vplnila v Kitajčevu pralnico, je našel posodo, v kateri se je namakal material za žganje. V tem materialu je bila kopa kač, podgan, krastač, kuščarjev, želv in bananinih olupkov. Ni hudil, da ne bi ta mešanica dala dober "kik". Dober tek vsem onim, ki takega vruga pijejo! — Te pozdravlja Joško, Akron, O.

Mogoče bi pomagal dr. Hugon.

Naš dobri rojak Andrej Tomec se je pritožil frančiškankom, da se mu včas zdi, kakor da sedi satan v uredništvu Prosvete.

Ej, le potolaži se, dragi Andrej! Lepo se še enkrat izpovej svojih grehov, izmoli devet molitvic na dan, daj \$25 za Kazimirjevo olje, daj \$500 in pojdi v Rim — pa te ne bodo več nadlegovale grde sanje.

Še enkrat: ne prerekaš se s tepcem!

Dragi moj Žarkomet! — Editor Jerič, to ti je glavica! Namesto, da bi privlekel kak argument — za ušesa, če že ne drugače — pa se muza in dela, kakor da moje stvari piše K. T. B. Ne bo nič: jaz se še ne podpisem, ne tebi na ljubo. Zadržaj si se spet zlagal, ko si mazal, da se pa peži ljubili Kopernika. O yes, tako so ga ljubili kakor Galileja in Bruna, ki sta učila isto resnico kakor Kopernik. Zakaj se lažeš v svetem letu, Jerič? Ala, pojdi rajši v Rim! — Neizpovedan grešnik, Chicago.

Pertinentno vprašanje.

Ali so sveti možje, moralisti, ki posedajo v naših zbornicah, že opazili, da ribe plavajo nage?

Nezaslišana ljubezen!

Miss Sallie Carris, mlada 50 zim, je te dni tožila svojega 62 let mladega fanta, da jo je poljubil 400,000 krat, a nobenkrat poročil. To ni več slučaj za mrzlega sodnika, to je slučaj za gorkega moralnega doktorja, kajne dr. Hugo!

Listneca.

Fr. C., Virginia, Minn.: Žarkomet ne prinaša oglasov za veselice.

"Najnesrečnejša žena na svetu". Hibbing, Minn.: Pošljite ime in naslov.

K. T. B.

kliče policaja, s medtem stopi Radenskemu, ki se skriva za zaveso na nogu. Razočarana spozna, koga ima v hiši, a vsa stvar se razjasni, ko izvleče iz košare skrivajočega se Matička. Vsa stvar se dobro izteče, ko Radenski privoli v poroko in povabi Muhiča na svoj grad.

Burka je imela biti predstavljena že v oktobru, pa je bilo premalo moči in ne dosti zanimanja za dramatik. Na zadnji seji dramskega kluba je bil ustanovljen izobraževalni odsek, katerega namen je, podpirati knjižnico. Dobavlja poučne knjige in spise, angleške in slovenske ter priporoča dobro literaturo, ki je v pouk in izobrazbo. Odsek bo dal nagrade za najbolj izvršene stvari, katere bo postavil na program. — John Tauzell.

Predpustna šaloigra.

La Salle, Ill. — Predpust se bliža koncu in da ne bo naša našelbina ostala brez zabave, priredi društvo "Soča" zanimivo šaloigro "Moč uniforme" v nedeljo, dne 22. febr. v Slovenskem narodnem domu. Začetek je ob pol treh. Igra je nekaj lepega za naše odre. Videli smo jo že pred leti, ki pa je najbrž še vsakemu prešla iz spomina, smo prepričani, da s ponovitvijo ustrežemo.

Po igri je maskaradni ples, začetek ob sedmih. Dvorana pod odrom bo rezervirana za postrežbo, da se ni bati nikomur, da bi lakote in žeje umiral. V nedeljo popoldne dne 22. febr. torej vsi rojaki iz La Salla in okolice na maskaradni ples; zabave bo dovolj pri izvrstni godbi. Razdeljene bodo nagrade najlepšim ali pa najgršim maskam po njih zaslugi, za ta večer bo ustanovljeno najvišje sodišče.

Prijatelji, pridimo v nedeljo popoldne in zvečer v Slovenški narodni dom. Imejmo zopet enkrat domačo zabavo, saj nam je je treba. Storitja vsi svoje dolžnost in storila jo bo tudi — Soča.

Medijalna naznanila S. N. P. J.

URADA PREDSED. GLAVNE POROTNEGA ODBORA.

Sestra Antonija Morel, članica društva št. 228, v Ringo, Kans., je vložila priziv na glavni porotni odbor. Oznaka sestra navaža prizivu na drugo instanco, da je kazni določena napram njej potome prve instance previsoka. Sestra Antonija Morel je naznala sestro Mary Stimac na upravni odbor jednote, da je slednja za časa pristopa v društvo in jednoto zamolčala pravo starost. Upravni odbor je sestro Stimac suspendiral ter obenem obvestil društvo št. 225 v Edisonu, Kans., katerega članica je bila sestra Stimac istočasno, da sestra predloži potrebne listine, s katerimi bi bilo možno dokazati pravo starost. Nesreča je pa hotela, da požar uničil stanovanje sestre Stimac ter so zgorele vse važne in druge listine, s katerimi bi bilo možno sestrini izkazati pravo starost.

In tako ni imela sestra Stimac drugega izhoda nego se podati na pot v 33 milj oddaljeno mesto Columbus, Kans., ter na tamšnjem sodišču iskati duplikat poročnega dovoljenja.

Razume se, da je sestra Stimac pri tem imela tudi neizogibne stroške za vožnjo in zamudo časa, kar znaša, kakor sestra navaža, \$18.50. Sestra Mary Stimac je obtožila sestro Antonijo Morel pri društvu št. 228. V obtožnici se zahteva povrnitev nastalih stroškov ter preklic neresničnega poročila na upravni odbor.

Vršla se je porotna obravnava ter pronašla sestro Antonijo Morel krivim ter je bila obsojena v povrnitev zahtevane vsote \$18.50 ter na javen preklic neresničnega poročila na upravni urad.

Po pregledu vseh listin, tikajočih se te zadeve, je prišel glavni porotni odbor do zaključka, da bi ne bilo pravično nalagati dve kazni hkratu. Glavni porotni odbor smatra javni preklic v tej zadevi nepotrebnim, kajti uradna objava dokazuje, da se je sestra Stimac izkazala s potrebnimi listinami ter dokazala, da je za časa pristopa govorila resnico ter navedla pravo starost, kar znači, da sestra Morel ni poročala resnice na upravni urad. Iz navedenega razloga zavrača glavni porotni odbor odlok prve instance, to je javen preklic, potrjuje pa odlok, da sestra Antonija Morel povrne sestri Mary Stimac zahtevano vsoto \$18.50, to je stroške, kateri so nastali za nabavo potrebnih listin in slednje po krivdi sestre Antonije Morel.

Brat Frank Laurič, član društva št. 232 v White Valleyju, Pa., je vložil priziv na glavni porotni odbor.

Brat Laurič se je pritožil pri društvu, da se mu godi krivica od strani bolniškega tajnika brata Novaka. Kakor izkazuje priziv, se je vršila porotna obravnava ter je bil enoglasno osvojen ukrep, da je brat Frank Laurič opravičen do celotne bolniške podpore.

Brat bolniški tajnik se pa ni oziral na odlok prve instance ter je v svojo opravičbo tudi navedel opravičen vzrok, kakor tudi odlok vrhovnega zdravnika. In tako je priromala zadeva pred naš mučniški odsek.

Iz pisma bivšega taj. društva, Jernej Bohinska, je razvidno, da je brat Laurič bolehal za različnimi boleznimi. Prvič se je javil bolnim dne 7. februarja 1923. Kot bolezen je navedena, da mu je podporni steber v rovu poškodovan hrbtenico. Za tem nadalje so ga zdravniki zdravili na revmatizem. Slednjič se je dal pregledati z električnimi žarki. Po pregledu so zdravniki podali izjavo, da njegova bolezen izvira iz poškodovanega hrbtišča.

Brat Laurič je prejemal celo bolniško podporo za dobo šest mesecev. Za tem nadalje pa se mu je nakazovala polovična podpora.

Glavni porotni odsek je po pregledu predloženih listin pronašel, da je prišlo do nesporazuma radi bolniške podpore iz vzroka, ker brat Laurič je smatral vsako bolezen, kadar je obolel, drugega izvora, pri tem ko je vrhovni zdravnik jednote dr. Kern po pregledu pismenih zdravniških podatkov o zgodovini bolehanja brata Lauriča podal odlok, da izvirajo vse bolezni ter so kolikor

toliko v zvezi s poškodovanim hrbtiščem. Glavni porotni odsek smatra odlok vrhovnega zdravnika merodajnim ter obenem zavrača odlok prve instance. Glavni porotni odbor sicer ne trdi, da bi društvo oziroma prva instanca imela slab namen, vendar pa je razvidno, da so člani glasovali bolj iz rahločutnosti nego pa v smislu pravil za celotno bolniško podporo, do katere brat Frank Laurič ni opravičen. Upamo, da bo društvo drugič bolj previdno ter bo vpoštevalo pravila, katere so merodajna za vse člane, ne samo za glavni porotni odsek.

Zadeva brata Nikolaj Bajuka, člana društva št. 161 v Kitzvillu, Minn. Oznaka brat je bil poškodovan v rudokopu dne 25. oktobra 1923. Zadel je udarec nad desnim očesom, ter so mu zdravniki odstranili komad zdrobljene lobanje. Kompanijski zdravnik, kateri ga je zdravil, je prenehal z zdravljenjem po preteku šestih tednov ter označil brata Bajuka sposobnim za delo, za kar se pa brat Bajuk ni smatral še zmožnim in sposobnim. Napotil se je za tem k tajniku društva ter ga obvestil, da ga je kompanijski zdravnik odpustil ter želi iti k drugemu zdravniku. Tajnik društva je želel brata Bajuka ugoditi. Pozval je še enega člana društva ter so se z njim napotili k drugemu zdravniku. Slednji, kakor navaža brat Bajuk sam, ga je tudi spoznal sposobnim za delo ter mu rekel, da naj gre delat. Izjava zdravnika, kateri se je smatral takorekoč nepristranskim, pa bratu Bajuku tudi ni bila po volji. Obrnil se je na bolniškega tajnika brata Novaka ter mu potožil, da vsi zdravniki v našem okrožju skupaj držijo ter vprašal, da li sme iti k zdravniku drugam. Bolniški tajnik ga je obvestil, da to lahko napravi, seveda na svoje stroške. Brat Bajuk se je nato napotil v 80 milj oddaljeno mesto Duluth, Minn., kjer mu je zdravnik preiskal glavo z električnimi žarki ter podal izjavo, da ne smatra brata Bajuka še sposobnim za navadno delo.

In tako je romala in se vlekla ta zadeva skozi celo pretečeno leto. Brat Underwood, bivši predsednik glavnega porotnega odseka, se je trudil dovolj, kar dokazuje njegova korespondenca, da bi pritrilj zadevo do končne rešitve, kar pa, kakor je razvidno, se ni posrečilo.

Tako je koncem prišla zadeva srečno pred sedanjim glavnim porotnim odsek. Meseca decembra pretečenega leta se je vršila pri društvu porotna obravnava. Kakor je razvidno iz zapisnika, je prva instanca odločila, da se bratu Bajuku nakaže zadržana bolniška podpora. Brat bolniški tajnik pa navaža, da ne smatra brata Bajuka opravičenim do zahtevane bolniške podpore radi nezadostnega obiska zdravnika, kakor tudi neupoštevanja nasveta zdravnika. Njegov zadnji zdravnik mu je svetoval, da si da udelati tako imenovano "metalno plato" v nadomestilo zdrobljene kosti. Brat Bajuk se pa ni pokoril nasvetu zdravnika, temveč je le vztrajal na zahtevi za bolniško podporo.

Glavni porotni odsek je po pregledu vseh listin, tikajočih se o-značene zadeve, prišel do zaključka, da ne more odobravati odloka prve instance. Prvič, brat Bajuk ni bil za časa bolezni v zadostni oskrbi zdravnika, drugič se ni pokoril odloku ali nasvetu zdravnika, tretjič je grozil jednoti s tožbo poprej, predno se je poslužil inštanca, katere nudi S. N. P. J. vsakemu članu ali članici, da lahko pride do svojih pravic, ako se mu godi krivica.

Vpoštevač okoliščine ter navedene razloge, je glavni porotni odsek osvojil ukrep, da se brat Bajuk kaznuje z odtiranjem enomesečne podpore, ostala bolniška podpora pa se mu nakaže, kakor hitro brat Nikolaj Bajuk dokaže, da je vpošteval nasvet zdravnika ter si dal udelati v nadomestilo zdrobljene kosti "metalno plato".

Zadeva društva št. 437 v Philippi, W. Va. Pri označenem društvu se je vršila porotna obravnava. Obtoženi so bili člani Frank Matko, Ciril Matko in Johan Ogrižek, in sicer radi prestopka kršenja pravil člena XXIX, točka 3. Oznaka ni bilo pozvani na zagovor ter so se tudi odzvali, niso pa vpoštevali oziroma niso hoteli porotne obravnave, posebno obtoženec Frank Matko se je vedel brutalno ter grozil, da on že ve, kje se bodo pogovorili.

Razume se, da društvo ni vpoštevalo grožnje, temveč je končno obravnavo v smislu pravil z odlokom, da ako prizadeti ne prenehajo z delom, katerega pravila jednote prepovedujejo, se jih smatra izključenim iz društva in jednote, ter naj posledice pripisujejo samim sebi.

Prizadeti pa niso bili zadovoljni z odlokom društva, to je prve instance, temveč so vložili priziv na drugo instanco.

Glavni porotni odsek je po pregledu obtožbe in ničevega zagovora obtožencev pronašel ter prišel do zaključka, da je odlok prve instance popolnoma na mestu. Kajti vsak član ali članica je za časa pristopa v društvo in jednoto podal zapriseženo izjavo, da mu bodo pravila S. N. P. J. sveta ter da bo ista tudi strogo izpolnjeval. Vsakdo, ki prelomi dano prisego, ni vreden biti član podporne organizacije, kot je danes S. N. P. J. Poleg o-značene obtožbe ima glavni porotni odsek na rokah tudi dokaz, da je Frank Matko povzročil brutalen napad na društveno ga brata ter je tako oškodoval jednoto. Johan Ogrižek je pa skušal glavnemu porotnemu odseku natveziti debelo laž.

V prizivu je namreč navedel poleg imen Frank Matko, Ciril Matko, Johan Ogrižek tudi imena dveh članic in sicer Alejsija Matko in Polonija Ogrižek. Od tajnika društva, Frank Polanca, smo pa prejeli uradno obvestilo, da označeni sestri sploh nista prizadeti ter sta še vedno članici društva! To je dokaz, da ima Johan Ogrižek bore slabo vest, ker se poslužuje laži ter izrablja poštini zakon v nepošteno name-nje.

Po pregledu vseh listin, obtožb in zagovora ter v smislu navedenih podatkov je glavni porotni odsek soglasno potrdil odlok prve instance, to je, da se smatrajo Frank Matko, Ciril Matko in Johan Ogrižek izključenim iz društva in jednote.

Martin Železnikar, Frances A. Tauchar, John Križmančič, Mary Udovich, John Terfelj.

SEJE IN SHODI

Philadelphia, Pa. — Tu je bil prvi organiziran prosvetni odbor od društva št. 284, S. N. P. J., in treh društev N. H. Z. Prvi korak je, da se priredi protestni shod proti belemu terorju v Jugoslaviji. Shod se bo vršil dne 22. t. m. ob dveh popoldnevih v dvorani Hrvaškega pevskega društva na 2523-25 East Thompson St., Philadelphia, Pa. — Jakob Felcer, predsednik prosvetnega odbora.

Maxwell, Pa. — Društvo št. 398 bo obdržalo svojo sejo v Hrvaškem domu v West Brownsvillu. Obdržalo bo tudi svoj ples dne 7. marca v istem domu, ki bo v korist blagajne društva št. 398.

Z bratskim pozdravom. — Andre Jandrokarič.

Frontenac, Kans. — Naznanjam članom in članicam, da se gotovo udeležijo trimesečne seje, katere se bo vršila 1. marca. Bratje in sestre, prosim, udeležite se vsi, ker kakor vam je znano, da se bo letos vršila konvencija, da je vsaka seja važnega pomena in posebno trimesečne seje. Pri društvu št. 27 so še vedno bratje in sestre na opomin društvenih uradnikov storili svojo dolžnost, zato upam, ko sem jaz prevzel tajništvo, da bodo to še stregli, samsprej, in tako bo kazni pri društvu. Če je nepoznana reč, ker v kazni jaz ne vidim slege in bratstva. Ojubim, da bo vsak brat in sestra dobil, kar je v pravih ljubljenosti, natanko in hitro. Torej bratje in sestre, vsi na sejo dne 1. marca.

Z bratskim pozdravom. — Johan Miklavc, tajnik.

Frontenac, Kans. — Pozivljam vse društvene zastopnike v državi Kansas, spadajoče pod zastavo S. N. P. J., da se udeležijo polnoštevilo seje, katere se vrši četrto nedeljo, 22. februarja, ob dveh popoldnevih v zadrušni dvorani. — Anton Lesjak, tajnik.

Monongah, W. Va. — Naznanjam članom društva Nova Doba št. 514, da bi se malo bolj brigali za redno sejo, kakor do sedaj. Na zadnji seji nas je bilo komaj toliko, da smo mogli sejo odpreti in se je predlagalo, da kdor se ne udeležil prihodnje seje dne 1. marca, bo kaznovan po pravilih. Zato je steno naprošeni vsi, da se udeležite te seje, ker imamo več važnih stvari rešiti. Ne pozabite na ta oglas, da se ne bo kateri izgovarjal: "Jaz nisem vedel, da je tretja seja v letu. Zato se nisem seje udeležil". — Seja se vrši v navadnih prostorih U. M. W. of America dvorani, ob desetih popoldnevih.

Z bratskim pozdravom. — Tony Hrvatin, tajnik.

Collinswood, O. — Društvo Mir šte. 142, S. N. P. J., naznanja vsem članom in članicam, da se sklicuje izredna seja dne 1. marca 1925 v navadnih prostorih v Slovenskem domu na Holmes avenue. Pričetek seje ob 8. dopoldne, točno. Strogo se vas opozarja, da prisostvovati seji. Na dnevnem redu imamo več pritožb, spadajočih k društvu Mir, ki jih ne moremo rešiti na rednih sejah, zato se sklicuje izvanredna seja. Tojiko v prijazno naznanilo članstvu, da bodo gostovi navzoče 1. marca t. l. in bomo enkrat za vselej sklenili mir in bratsko slogo pri društvu Mir št. 142, S. N. P. J. — Anton Bekal, tajnik.

Chicago, Ill. — Naznanjam članicam društva Nada št. 102, S. N. P. J., da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji, dne 7. febr., naj članice redno obiskujejo bolne sestre; katere tega ne stori brez tehtnega vzroka, ki zadene kazni — enomesečna suspenzija. Daje opozorjamo vse tiste, ki dolgujejo na assementu, da poravnajo do 25. v mesecu, v nasprotnem slučaju vas zadene kazni po pravilih. Vabim vas tudi, da se polnoštevilo udeležite prihodnje redne seje, ki se vrši dne 7. marca zvečer. Začetek seje točno ob sedmih zvečer. Rešiti imamo več važnih točk, torej ste naprošene, da se seje udeležite vse brez izjeme.

Sestrski pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J. — Agnes Jurečič, tajnica.

Pittsburgh, Pa. — Vabim vse sodruge in simpatičarje na seestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 22. februarja ob dveh popoldnevih v Kranjsko-slovenskem domu na 57 Butler St. Namen sestanka je organizirati socialistični klub. Pojdimo skupaj in dokažimo slovenski javnosti, da Pittsburgh še ni popolnoma mrtev, ampak da lakra še tli, samo

razpihati jo je treba, da postane ogenj. Ne pozabite datuma 22. februarja ob dveh popoldnevih v K. S. Domu. — John Ban, sklicatelj sestanka.

Broughton, Pa. — Društvo št. 52 vabi k obilni udeležbi seje dne 1. marca. Nadalje se tem potom obveščajo vsi bolniški obiskovalci, da se udeležujejo mesečnih sej in poročajo o stanju bolnikov, ki so jih obiskali. Prosim, da si zapomnite to enkrat za vselej. Kdor bo torej določen za obiskovalca, naj ga pooblasti bolniški nadzornik ali tajnik, mora priti na sejo in javno poročati o bolnikih. Ako bo, kdo kršil to točko, bo kaznovan z enomesečno suspenzijo. Sprejeto na redni mesečni seji dne 1. februarja.

Za društvo "Zvezda" šte. 52 v Broughton, Pa. — Odbor.

ZENITVENA PONUDBA.

Vdovec star 35 let z dvema otrokoma v starosti 3 in 5 let, se želi seznaniti in poročiti s slovenskim dekletom ali vdovo v starosti 25 do 35 let. Če katero veseli to in ima resno voljo, naj piše in priloži na svojo ali na spodnji naslov. Tajnost jamčena in aliko vrnem na zahtevo. — N. N., 136 La Harpe Str., La Salle, Illinois. (Adv.)

IMAM V ZALOGI ŽE NAD 13 LET
PRAVE LUBASOVE HARMONIKE
tri- in štiri- vrstne, dva-, tri- in štirikrat, nemake in kranjsko uglasbene kakor tudi kromatične in pa kovčke. Harmonike so najboljšega dela in opremljene s saporo za sapreti.

Imam v zalogi tudi še rabljene harmonike vakovrstnih izdelkov po nizkih cenah.

ALOJS SKULJ
323 EPSILON PLACE, BROOKLYN, N. Y.

Imam na zalogi importirane
STAROKRAJSKE NA ROKO KOVANE KOSE
iz najboljšega jekla, dolge od 25 do 35 inčev.

Posamezna kosa stane \$2.00 a rinko in ključem vred; šest kos skupaj ali več po \$1.50; imam tudi klopno orodje troje vrste po \$1.00 garnitura in BARGAMO brusilna kamne po 50c. Pri vseh teh cenah je poštena še vjeto.

VABILO NA MAŠKARADNO VESELICO

KATERO PRIREDI
"Samostojni klub" na Maxhom-Johnstown, Pa.
V SOBOTO, DNE 21. FEBRUARJA 1925
v S. D. Domu na Maxhom, Johnstown, Pa.

VSTOPNINA JE SAMO 25c. ZAČETEK TOČNO OB 8. EVEČER.

Vijudno vabilo cenjeno občinstvo iz Johnstowna in okolice, da nas poseti na ta dan; prepričani smo, da vam ne bode žal.

Najlepša manka dobi \$5.00 nagrade v zlatu in drugi dve najlepši maski dobita tudi nagrade. Za vastransko točno in dobro postrežbo bo skrbel veselilni odbor.

Izvrstna tamburaška godba "Zbor Svoboda" pod vodstvom g. John Kuhariča. Torej na evidenje pri zabavi ključ in vabi ODBOR.

SKUPNI IZLET V JUGOSLAVIJO

S PARNIKOM
PARIS
16. MAJA 1925.

Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane. Vsi potniki III. razreda bodo nastanjeni v Kabinah po 2, 4 in 6 skupaj in so nam za tedaj dodeljeni najboljši prostori. Tudi nedravljeni zamorejo potovati na obisk in ostati sunaj eno leto, ako si preskrbe dovoljenje v Washingtonu. Kdor želi potovati meseca maja, naj se čim prej prijavlasi, ker bo to potovanje v resnici udobno in brezskrbno. Pišite za pojasnila na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STEET NEW YORK, N. Y.

ŽENSKO DRUŠTVO ŠT. 47, S. S. P. Z.

najljudnejše vabi slovensko občinstvo mesta Chicago in okolice, da se udeležijo naše "BUNCO PARTY" zabave, katere se bodo vršila

v nedeljo popoldan, dne 22. februarja 1925

V DVORANI S. N. P. J.

ZAČETEK TOČNO OB TRETJI URI POPOLDNE

VSTOPNINA 35 CENTOV ZA OSEBO

Nabavljene so krasne nagrade, jamčena je prve vrste zabava in ples. Pridite vai in se zabavajte z nami!

A. IVANŠEK, tajnica.

NAŠA ŽELJA JE

da Vas z delanji, ne z besedami prepričamo, kako koristno je za Vas, ako se za Vase bankovne posle poslužujete našega posredovanja.

ZA DENARNE NAKAZNICE

v dolarjih, dinarjih in librah.

Za vloge na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT"
katere obrestujemo po 4% na leto in katere so sigurno naložene.

Za potovanje v domovino in povratek,
kakor za vse druge bančne posle

Obrnite se s popolnim zaupanjem na poznano

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St. NEW YORK, N. Y.

DR. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO SOVOBODNI ZDRAVNIŠKI SPECIJALISTI KOLER.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specialista v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravilni vseh možnih bolnih.

Zastopanje krvi zdravim v aluvitum 100, ki ga je izumil dr. prof. Erlich. Če imate mialgije ali mialgije po točnu, vrtu, izpadanju las, bolečine v kolenih, pridite in izboljšate vam bomo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nakaže.

Vse možne bolezni zdravim po okrajani metodi. Kakor hitro opazite da vam proučimo zdravje, se takoj, temveč pridite in jaz vam ga bom popolnoma poravnal.

Hipnotični ali vodni kile zdravim v 60 urah in skoraj brez operacije.

Bolniki mialgije, ki povzročajo bolečino v križu in hrbtu in vseh tudi pri palčanju vada, odpravim v gotovosti.

Neurasthenia, izpadanje, bolečina, steklin, srčecina, škruje in druge bolezni, ki nastanejo valed nečiste krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno tečaj.

Nekateri drugi zdravilni zdravila tukaj, da vas razumemo. Jaz imam že to staro krajo, zato vam lažje zdravim, ker vas razumem slovenski.

Uradne ure: dni Pondeljek, sredo in petek od 9 do 4. Turek, četrtek in sobota od 9 do 4. Nedelje od 9 do 2.

RAD BI IZVEDEL

za naslov Petra Podunajca, po narodnosti Hrvat, je oženjen in ima enega otroka. Vsi trije so izginiti v noči dne 22. Jan. 1925 neznano kam. On je 5 čevljev in 6 palcev visok, precej temne kože in nič preveč zaljubljen v delo. Ako kdo ve za njegov naslov, želimo, da mi to naznani, s kakor bom zelo hvaležen. Frank Nadoh, box 821, Christopher, Ill. — (Adv.)

MATERE IN HČERE.

Ako se ne počutite kot bi se mogle; če ste slabotne, nervozne, trudne in lazučene, poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone.

Tisočim pomaga v par dnevih. Nuga-Tone povrne novo življenje, in moč lažje opranim živcem in mišicam. Dela rdečo kri, močno, mirne živce in čudovito tiho spanje, dober tek, fino prebavo, reden stol, mnogo entuziasma in ambicije. — Če se dobro ne počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas ni ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vživati in počutiti se boste boljše tako. Če vam je še ni predlagal vaš zdravnik, potem pojdite takoj v lekarno in kupite čisto Nuga-Tone. Ne sprejmite nadomestil. Vajavajte jo par dni in če se ne počutite boljše in če ne izgledate boljše, nešite ostalo nazaj v lekarnarju, ki vam bo povrnil vsa denar. Izdelovalci Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jamčijo za leto in prvi poroče denar, če niste zadovoljni. — Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah.

PATENTY

Bryant & Lowry, Registered Patent Attorneys, 113 Victor Building, Washington, D. C. Successors to A. H. Wilson, Inc.

Zenith Market Co.

Wholesale and Retail
Choice Meats, Provisions and Groceries

Tel. Melrose 2000
29 WEST FIRST STREET
DULUTH, MINN.

PETER STAUDOHAR, solastnik

Obkošna svinjska šunka, funt.....25c
Mala svinjska plečeta, funt.....15c
Slanina (špek), dobre vrste, funt.....25c
Svinjske brtice, sveže, funt.....30c
Zadnja četrti govedine, 90 do 100 funtov po..... 5c
Polovica teleta, funt.....10c
Sladkor, vreča 100 funtov.....\$7.50

Za vaa naročila od sto ali več funtov plačamo prevoznino mi. Blago pošiljamo v Severno Minnesoto, Severni Michigan in Severni del Wisconsinu po "Parcel" pošti in ekspresu.

Za obila naročila se vijudno priporočamo.

PETER STAUDOHAR.

NAJVEČJA ZALOGA

Lubasovih harmonik

V AMERIKI

Razpošiljamo na vse kraje. Harmonike so dvakrat, trikrat ali štirikrat uglasbene, nemake ali slovenske, kakor tudi usnjate kovčke. — Nadalje razpošiljamo tudi prav po starokrajsko narejene bakrene kotle s kapo in potrebne cavi.

Napišite samo:

STEPHEN STONON
CHISHOLM, MINN.

Razprave o pravilih S. N. P. J.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

čejo, da bi se ločili po razredih, drugi zopet združili. To ne gre, da se ista stvar meša. Kakor so člani s splošnim glasovanjem sklenili, tako naj ostane. Da ni bilo s tem ustrezno vsakemu posamezniku, smo vedeli lahko že poprej, saj nikdar ni moglo vsem ustreči.

Nekateri so res prizadeti, a vedeli so to lahko prej. Ako bi ne bili skladi razdelili, bi se bilo sedaj več članov zavarovalo za \$5 bolniške podpore in prišla bi naklada na vse članstvo vsaki mesec ter nato katastrofa za enoto, ker člani bi se naveličali večnih naklad.

Kakor vidim, so nekateri člani že pozabili, da so nekatera društva skozi celo leto prejela več za izplačil od enote, nego so plačala asesmenta. Člani tudi dobro vedo, da to niso društva, pri katerih je večina bratov zavarovanih po \$1, ampak po \$4 in \$5. Dopisnik iz Warrena omenja, da je bil zavarovan pri teh društvih in je pustil, ker se je hotel zavarovati pri eni enoti. Obžalujemo, da ni videl v bodočnost, kaj bo s skladom po \$5. Pravilno tisto res ni, kakor piše brat, da nekateri člani preizkušajo sodo svoje brate, ko jim predlagamo simulacijo, ampak resnica je, da vsak član, ki je zavarovan za \$4 ali \$5 dnevnih bolniške podpore, zasluži pa morda \$3 na dan, kakor je danes veliko delavskih plač, bo gotovo večkrat bolan in tudi dalj časa. Zakaj bi tudi ne bil. Ničesar prav rad ne dela, in če bo več zaslužil, ko bo sedel doma pri peči kakor če bi trdo delal, bo gotovo marsikdo to storil, češ, zakaj pa plačujem za \$5. Če bi bil zavarovan samo za \$1, bi tega ne mogel vrstiti.

Naglašam se bratstvo. Kaj bi dopisnik le naredil, če bi mu rodní brat hotel, da on skrbi za njega; koliko časa bi ga hotel zalagati? Tudi brata sloga ima svoje meje, katere se konča tam, kjer ima priti zlorabljanje pod pretežno bratstvo.

Nisem nasprotnik razredoma po \$4 in \$5. Vsak naj se lahko zavaruje, kolikor hoče, se po \$10 na dan, ako more, samo vsak naj tudi vzdržuje svoj sklad. Potem naj se nikdar ne pritožuje, ker je sam tako hotel. Pisec piše, da ni nič preveč za družino, obstojajo iz šest ali več oseb. Prav gotovo ni, četudi bi bilo \$8 na dan, a kje jih dobiti, je vprašanje. Jas bi tudi rajši zaslužil \$6 kakor \$4.

To naj zdostuje. Z delom gre pri nas bolj slabo, a snegom pa precej dobro, ker ga imamo več kot rabimo. Tudi zima mnogokrat prime precej ostro letos. — Društveno smo se precej na dobrem, samo malo zabave je tu v zimskem času, ker se vsi le peči tišimo.

Pozdravljam čitatelje širom Amerike. — Frank Okoren.

Rock Springs, Wyo. — Nisem proti visokim bolniškim razredom, sem proti, da bi se vzdrževali skupno kot pred sprejetjem inicijative društva št. 333. Ako plačujejo več, tudi več ven dobe. Da oni v višjih razredih prejmejo več podpore in zakaj, razvidimo iz vsakdanjega življenja. Član, zavarovan en ali dva dolarja, že posedaja okrog teden ali več, če ga napade bolezen, ne da bi se prijavil bolnim pri društvu za podporo, v tem času časa tudi navadno bolezen odleže, in gre na delo, dočim pri onih, zavarovanih za 4—5 dol., ni kaj takega malikiti. Poleg tega imajo se ti razredi večjo tendenco za simulacijo, če ista res obstoja, kot nižji razredi. Ostane naj tako kot je sedaj, vsak razred ali sklad naj se sam vzdržuje. In to je enakovrednost, ako si jo pravilno tolmačimo.

Da bi nižji razredi pomagali vzdrževati visoke, je nemislno. Spominjam se pred leti, povodom razpisa izredne naklade na bolniški sklad pri neki slov. organizaciji, je tajnik med drugim poročal tudi to, da je preiskal in pronašel, da so oni zavarovani za 2 dol. vlekli mnogo več bol. podpore kot oni za en dol., kar je bila posledica nam znanih vzrokov. In to že pri 2 dolarjih. Pri naši enoti kot je meni znano, nimamo nobene statistike (zapisov), koliko prejme podpore na 100 članov tega ali onega razreda in koliko časa povprečno traja bolezen bolnikov v tem ali onem razre-

du. Priporočal bi, da se pronajde, in ako se izkaže, da se prijavi bolnim na 100 članov dolarskega sklada 10 in na 100 članov 4—5 dol. sklada 11, in ako povprečno bolezen traja pri prvih 21 in drugih 24 dni. Rekel bom, da se godi članom v 4—5 dolarskem skladu krivica, in povrne naj se jim vse, kar so za izredno naklado plačali; in razredi ostanejo kot so bili poprej.

Nekateri, ki so prišli potom združbe v višji razred, trdijo, da so bili zapeljani. / Povedano naj jim bo, da ako bi bili ostali pri njih organizacijah, bi bili plačevali naklado že zdavnaj poprej in tudi višjo kot jo plačujejo sedaj, katere so se pa izognili z združenje s S. N. P. J. Njih razredi so to, kar je njihov skupna podpora nanesla, za kar seveda morajo plačevati.

Res, da višji razredi niso močni, tudi dolarski razred ni bil, pač pa se je moral vedno sam vzdrževati in tudi ni jim gledati kam za pomoč, kot na lastne žepne članov. Ako pa pri nekaterih organizacijah štejejo tudi polovične članke, tedaj smemo tudi mi šteti enega 4—5 dolarskega člana kot 4 ali 5 članov po dolarju. Potem ta dva razreda tudi ne bodeta tako slaba. Plačujeta ravno toliko na dolar ali sedaj še več. In da ne more ta izhajati, kje so potem vzroki? Prevelika podpora, to je vse. Ako bi bili vsi v 4—5 dol. razredu, bi plačevali tako, da bi naposled sami sebe ubijali, ker bi tekmovali, kdo bo več podpore dobil.

Soglašam z onimi, ki svetujejo, da se v Prosveti mesečno ena stran porabi za imena bolnikov, koliko podpore so prejeli in za kakšno bolezen in pri katerem društvu; in če ena stran ne bo zadostovala, naj se porabi dva, da bodo ostali člani vsaj vedeli, kdo je bil bolan in koliko podpore prejel.

S tem nisem imel namena kritizirati nikogar, ampak povedati to, kar se mi zdi pravilno, kot so storili tudi drugi. — John Batich.

Springfield, Ill. — Kot se vidi iz razpravljanja je večina društev proti, da bi se zopet združili bolniški skladi. Razvidno je, da je večina društev mnenja, ako ti skladi prej prenehajo, boljše bo za društva in enotnost, kar pa ni resnica. Pomisliti je treba, da stremimo še za daljše združitve z drugimi podpornimi zvezami in enotnostmi, za kar imamo tudi izvoljen združiteljni odbor. Razreda po \$4 in \$5 sta nastala po združitvi, ker so razmere zahtevale tako. Torej kratka doba, komaj tri leta po združitvi in že se nekaj podira; nekaj članov je že osamljenih brez pomoči, prepričenih samim sebi. Od ostalega članstva pa slišijo glas: Nosite breme sami! To je bratstvo, kajne? Kar se je pri združitvi članstvu zagotavljalo in obetalo, se v kratki dobi že spreminja v nič in nas kaže, da smo razdruženi, mesto tesneje združeni. Torej če sedaj prenehata skladi po \$4 in \$5 in mogoče pride v kratkem do združitve s S. S. P. Z., pri kateri je prav gotovo tudi več članov S. N. P. J. kakor so bili pri S. D. P. Z., je treba premislekov, ker taki člani bodo gotovo proti združitvi. Že sedaj lahko vidijo, da bi se jim godila krivica, kar bi jim tudi ne morel nihče zanemariti, če bi se protivili združitvi.

V splošnem se prizadetim članom, ki pripadajo k omenjenim bolniškim skladom, priporoča, da naj izstopijo ali kar pustijo sklada po \$4 in \$5. In če bi se zgodilo, da prenehajo bolniški skladi ter pridemo do združitve s S. S. P. Z., kaj potem, ali se bosta ponovno in začasno vpeljala \$4 in \$5 bolniška sklada.

Naj bi kdo ne mislil, da pišem za sebe. Ne pripadam v prizadeta sklada, pač pa sem v razredu za \$3 bolniške podpore, in v 17 letih sem prejel le \$6; tudi srečnega se štejem, da mi ni bilo treba biti odvisnemu od bolniške podpore.

Prej kot se članom priporoča izstop iz bolniških skladov, naj bi se poskušala katera druga pot. Priznati mora vsak, da se prizadetim članom godi krivica v pričo tako velikanskega bratstva, katerega mogoče kažemo. V nekaterih slučajih priporočamo združitve in lahko dosežemo, da smo združeni, v drugih pa zopet zavidamo združitvi in kažemo, da je naše bratstvo velika fraza. Bratstvo, katerega nosimo na jeziku, sega do gotove meje.

Popolnoma se strinjam z nasvetom brata Richarda J. Za-

vertnika, kateri je natančno opisal prizadete bolniške sklade v Prosveti št. 23. On priporoča, kako pomagati prizadetim skladom. Več članov sem slišal, da zadoštuje, ako je član zavarovan za \$1 ali \$2 dnevno. V nekaterih slučajih seveda zadoštuje, a v drugih ne. Ako se pripeti med rojaki nesreča, je navadno vprašanje, če je ponesrečenec pri društvu. Ako se sliši odgovor, da ni, pravimo, da je slab človek, ali takorekoč malomaren. Ako je ponesrečenec zavarovan samo za \$1 ali \$2 ter trpi v pomanjkanju, prejme odgovor, zakaj se ni za več zavaroval. Ampak z visoko bolniško podporo se zopet ne strinjamo. Nismo za eno ne za drugo, pač pa kritiziramo vse skupaj.

Dolžnost je naša, kar smo pri organizaciji ustanovili, da skupno vzdržujemo. Ako se pokaže napaka v skupni zadevi, je zopet naša skupna dolžnost napako popraviti, ne pa stvari enostavno odstraniti. To je slab vzgled za enoto.

Naj kdo ne razume, da s tem zagovarjam simulante. Če je kdo proti, da bi neupravičen prejel po krivem tisto, do česar ni upravičen, sem jaz eden prvih, ki sem proti vsakemu izkoriščanju. Kolikor se pojavi simulacija pri društvih, so največ kriva društva sama ter bojazen in neodločnost članov, kar se pokaže vsepovsod in vsaki čas.

Upam, da bo konvencija, ki ni več daleč, razpravljala o prizadetih bolniških skladih in tudi gotovo vse pravilno rešila. Torej moje mnenje: gradimo naprej in vzdržujemo skupno, kar imamo ustanovljenega ter ne pustimo razpadati. — John Goršek.

Virginia, Minn. — Po pretresu, ki ga je vzelo naše društvo o inicijativi, se popolnoma ne strinja, da bi tisti, ki so zavarovani za \$1, \$2 ali \$3 podpirali razreda po \$4 in \$5. Samo tisti, ki so v teh razredih, imajo korist od njih. Nasemu društvu se ne vidi, to enakovredno, saj tudi v slučaju bolezní niso člani deležni enake podpore. Članstvo našega društva se je torej soglasno izreklo z odobravanjem inicijative društva št. 333. V tem vidimo bratstvo. Saj se je vsak lahko poljubno zavaroval, ko je pristopil v razred. Konvencija S. N. P. J. tudi ni daleč, ki bo lahko vse potrebno uredila s svojimi delegati. — Joe Strie, tajnik.

PROSVETNA PREDAVANJA V CHICAGO.

Dne 13. februarja je klub št. 1 J. S. Z. odprl letošnje sezono prosvetnih predavanj. Prvo predavanje je bilo omenjenega dne zvečer v mali dvorani S. N. P. J. Predaval je Frank Zajec o slovenski dramatik v Ameriki. S krepkimi potezami je orisal delo na tem polju, podčrtal uspehe in pokazal napake. Ilustriral je z mnogimi primerami, a kakimi težavami se bore samostojne organizacije, ki akuaajo gojiti dramatik v naših nasebinah. Največji uspeh se je pokazal tam, kjer so take organizacije, v katerih je navadno več ali manj socialistov, prenele svoje delovanje v okvir socialističnih klubov.

Po predavanju je bila diskuzija, katere se je udeležilo kakih pet navzočih. Nekateri navzoči se niso strinjali s kritikami, ki jih objavljali v "Proletarcu" J. J. Siskovich iz Clevelanda napram predstavam ondotnega društva "Ivan Cankar". Udeležba je bila srednja. Zeleti je, da bi se naše občinstvo v Chicago bolj zanimalo za ta predavanja.

Prihodnje predavanje se vrši 27. februarja zvečer v veliki dvorani S. N. P. J. Predaval bo Ivan Molek o "Adamih pred Adamom". Predavanje bodo spremljale stereoptične slike, katerih bo okrog 30. Predavatelj vas popelje v davne dobe — najmanj pol milijona let nazaj — pred svetopisemskim Adamom in vam pokaže druge "Adame", ki so živeli v Aziji, Afriki in Evropi ob času ledeno dobe, kako so živeli, kaj so delali in kako so pripravljali tla sedanjemu človeštvu. Ker bo to predavanje zelo zanimivo in poučno, je zeleti, da se dvorana napolni do zadnjega kotlička. Vstopnina je prosta. Vsakdo je dobrodošel.

Ali želite znati pravilno pisati in čitati angleško? Naredi si "Slovensko-angleško slovnico", katere je izdal in ima na prodaj Kajševan matice S. N. P. J.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, žalostno vest, da je za vedno zasopala moja soproga in mati

MATILDA SPRAJZAR

Umrila je dne 4. febr. 1925 ob 10 uri, 10. min., v Carmel bolnišnici v Frontenac, Kans. Pogreb se je vršil 8 febr. t. l. in sicer po civilnem obredu na pokopališče v Frontenac, Kans. Rojena je bila leta 1885 v Saldenhofen na gornjem Stajerskem. Sedaj stara 40 let. Najlepša hvala mr. Solzmannu, ki mi je takoj pripomogel, ter pomagal vrediti vse potrebno za dostojen pogreb. Lepa hvala vsem darovalcem vencev in onim, ki so prečuli ob njenem mrtvaškem odru. Nadalje lepa hvala vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku na mirodvor v Frontenac, Kans. Lepa hvala Karol Vorinu za gniljiv govor ob gomili pokojnice. Pokojnica bila je zelo priljubljena med rojaki, kar se je pokazalo ob obilni vdeležbi pri pogrebu kljub slabemu vremenu. Tebi draga soproga in mati pa želimo, počivaj umiru in lahka naj ti bude ameriška zemlja. Dokončala si svoje trudno in mučno življenje, ter odšla od nas za vedno a tvoj spomin ostane v naših srcih nepozabljén. Zalujoci ostali: Frank Sprajzar, soproga, Frank Sprajzar Jr., sin in Rozi Sprajzar, hčerka. Poleg zapuščila tu v državi Kansasu, tudi očeta in mater in neke v državi Illinois enega brata. — Frank Sprajzar, Edison — Girard, Kansas. (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjava vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je umrl naš bratranec

JOHN STANIČ

dne 16. decembra 1924 po kratki in mučni bolezni pljučnici. Star je bil 38 let, v Ameriki je bil 10 let. Doma je bil iz vasi Zagrad, pošta Zeprmac Ičić, Istrija, Italija. Pogreb se je vršil pod nadzorstvom društva Karol Liebknecht št. 110, S. N. P. J. na Calvary pokopališče. Pokojnik je bil zelo priljubljen tukaj med rojaki. Pray lepo se zahvalim vsem, ki so mi pomagali v ti žalostni uri in me tolažili, ter ki so podarili krasne vence in se udeležili pogreba. Lepa hvala za darovane vavote: Joe Kinkela \$2.00, Matt Kinkela \$2.00, John Jurdana \$2, John Tancabel \$2, Fr. Klun \$2, Mike Sersič \$3, Jos. Kukič \$3, Jos. Berak \$2, Fr. Dubrovnik \$2, John Kukič \$2, Matt Ružič \$2, John Bačić \$2, John Gerzincić \$2, Fr. Centa \$2, Andro Modrič \$1, Nick Vlkasich \$1, Matt Seiblich \$1, Andro Brajan \$1 in Roko Prijatelj 50c. Zahvalim se tudi članom dr. št. 110 S. N. P. J., ki so se v obilnem številu pogreba vdeležili, če ravno je bila zelo ostra zima. Tebi dragi bratranec pa želimo, počivaj v miru in lahka bodi Tebi ameriška gruda. Zalujoci tvoja bratranca, Joseph in Anton Stanič, Chisholm, Minn.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt izrgala iz naše grede mojega ljubljenega soproga, oziroma očeta

JOE KESTNER.

Dne 12. januarja je šel še zdrav na delo v premogorov, toda vrnil se ni več. Podsula ga je plast kamenja in povzročila takojšnjo smrt. S tem se prisrečno zahvaljujem vsem, ki so mi na katerikoli način pomagali in me tolažili v teh žalostnih urah. Lepa hvala vsem darovalcem vencev in cvetlic, kot tudi vsem, ki ste ga spremili na mirodvor k zadnjemu počitku. Hvala društvu "Trdnjava" št. 10 S. N. P. J., katerega zvesti član je bil on, za preskrbitev pogreba in za veliko vdeležbo ob sprejemu pokojnega k zadnjemu počitku. Tebi dragi soproga in oče, pa želimo, počivaj v miru in lahka naj ti bude ameriška zemlja. Dokončal si svojo mučno življensko pot in odšel od nas za vedno, toda tvoj spomin ostane z nami do konca dni. Zalujoci ostali: Mary Kestner, soproga; Anna, Mary in John, otroci. Rock Springs, Wyo.

PRODA SE LEPA ZIDANA HIŠA.

le eno in pol milje od sredine mesta Belleville, Ill.; je na vogalu ob križišču Anna in Helen ceste, dve zemljišči (loti), ograjena z lesenim, pobarvanim plotom in je v lepi senci, šest velikih sob, dovolj za veliko družino ali tudi za dve družini, električna razsvetljava, plin za kuhanje, telefon in dovolj dobre vode. Košnjač; garaža za dva avtomobila. Prodaj po ceni za vsoto \$4,000.00. Dolgujem \$900.00 na 5% obresti, kar lahko prevzame kupec. Za podrobnosti se izglasite pri lastniku osebno, ali pišite na naslov: Joseph Ferk, R. 3 — Box 158 — Belleville, Ill. (Adv.)

NA PRODAJ JE

Moderno urejena farma ob lepi trdi cesti, le par minut do šole in šest milj do mesta. Za ceno in druga pojasnila pišite rojaku

ANDREW PUCH
R. 2, box 27, Millston, Wis.

PRAVI BOLGARSKI ZELIŠČNI ČAJ

Vzemite vročega, za prehlad in proti infuenci, gripi in pljučnici.

H. H. VON SCHLICK
The Bulgarian Tea Man

Zapomnite si, jaz izdelujem Bolgarski zeliščni čaj za bolnike že nad 25 let in danes ga milijone ljudi vžija, da se obravnavajo revmatizma, zaprtice, glavobola, želodčnih, jetrnih in obilnih neredov. — Vprašajte vašega lekarnarja po pravem Bolgarskem čaju, s svojim imenom na rudičnem zavoju. Je priporočen od zdravnikov in se prodaja v lekarnah povsod po \$5c, 75c in 1.25.

Večje družine naj bi imele moj dovolj za pet mesecev velik zavoju. Pošljite mi \$1.25 in vam ga takoj pošljem. Naslovite na: H. H. Von Schlick, President, 8 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

sveže meso, grocerija itd. Se toplo priporočam odjemalcem. Pokličite po telefonu 56-R. 2.

Louis Groznik, Library, Pa.

POSEBNO! Avtomatični žepni nož, se odpre in zaklene, ko se zapre, zastoj za 30 dnevno poskušnjo.

Nikdar ne odlašajte, temveč se poslužite te prilike in naložite danes pišite, ponudba velja le za 30 dni. Mi smo prepričani, da bo vsak občudoval to izvrstno in najbolj avtomatično noža, ki je praktičen, močan, kožen ročaj, okovan s modrim, dve rešili najfinjšega jekla, tri in pol palca dolga vrhuha. — Ina — varne ključnice, ko pritisnete na gumb, se ručica avtomatično odpre in zapre. Ko ga zaprete, se ne odpre, razen ako pritisnete na gumb. Zelenčarstva lepna ura, ki jo rabijo pri delničarjih, ki žele imeti pravi čas. Kolesje in močnega in finega jekla, izvrstno urejena in polikano pokrovje. Kombinirano žepno orožje, sestojajo iz: navtič, vijak, šilo, dietie in obračalnik. Vse skupaj vam prodamo za 44 centov, za malo vsoto \$4.25. Zelo voljeto jamstvo ali vrtno darilo. Ne poskušajte demarja v naprej, samo priložite \$5c v poštini znamkah za polizlatvene troške, blago pa plačate potem, ko se vam prične na vaš dom.

WALTON SALES CO.

2529 W. WALTON STREET Dept. P. CHICAGO, ILL.

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA.

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih.

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI.

CENE ZMERNE, UNISKO DELO PRVE
VRSTE.

VSA POJASNILA DAJE VODSTVO TISKARNE. Pišite po informacije na naslov: S. N. P. J. Printery, 2657-59 South Lawndale Avenue, Chicago, Ill.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA UST-MENA POJASNILA.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in
čitateljev "Prosvete".

West Allis, Wis. — Poročal sem članom našega društva Združenje št. 104 S. N. P. J. že meseca januarja, kdaj, kje in kako bom pobiral ašesment.

Ker pa prvo pismo ni prišlo uredništvu Prosvete v roke, je bilo poročilo priobčeno šele ko sem poslal kopijo dopisa in v Prosveti pa je bilo šele prišlo, ko sem bil ašesment že poslal na jedno. Akoravno sem ašesment pobiral na društveni seji in še štiri večere potem pri rojaku Pavliču v "Music Store" in doma pa vsaki čas, vendar je še 15 članov in članic pozabilo svoje društvene dolžnosti, namreč plačati mesečni ašesment, niso se zglašili ne pri novem, in tudi ne pri starem tajniku za poravnavo ašesmenta. Mislim sem si, kaj je vzrok, ali ne vedo, ali se ne zanimajo?

Ker nisem prišel do zaključka in mesečno poročilo ima premalo prostora, da bi bil vse suspendiral, sem sklenil, da za mesec januar jaz založim za ašesment za vseh 15 članov in članic. Dal sem namreč moje enomesečno tajniško plačo in še eno si izposodil že vnaprej, katero bom moral šele zaslužiti v februarju, tako da sem vse pridržal in nobenega suspendiral.

Da pa ne bo kdo mislil: O, tajnik založi, povem, da sem samo za prvi mesec, da ne bo mogel kdo reči, da bi bil plačal, pa ni vedel, kje se novi tajnik nahaja. Torej za naprej naj le vsak gleda, da bo plačal pravočasno, ker društvena blagajna je suha, moja pa prazna. Zraven moje prazne blagajne moram vseeno plačevati ašesment za precejšnjo kopico certifikatnih števil, katere so odvisne od moje roke, ki spadajo pod okrilje S. N. P. J. Torej ašesment bom pobiral drugo nedeljo v mesecu na seji in dalje vsaki ponedeljek med sejo in 25. od pol 6. do 7. večer, in 25. v mesecu od pol 8. do 8. večer, na prostoru, kakor sem že zadnjič omenil, pri rojaku Pavliču v "Music Store", 33rd & Grinfield Ave., in na mojem domu vsak čas. Torej bratje in sestre, kakor sami izprevidite, časa imate dosti, da vsak lahko plača ašesment ob pravem času.

Kakor se je prejšnji tajnik izjavil, nekateri plačajo šele 28. ali pa še celo zadnjega svoj ašesment. Naznanjam, da bom za ključil pobiranje 25tega zvečer; kdor ne plača do tega časa, bo suspendiran. Od 25. naprej za tekoči mesec ne bom pobiral nobenega ašesmenta več. Nekateri se izgovarjajo, da pozabijo plačati, kdor tako rad pozabi, vsake tri mesece se gotovo enkrat domisli, da je član S. N. P. J. in takrat pa lahko plača za 3 mesece naprej, ali pa še za dalj časa, ako ga je volja. V izvanrednem slučaju, ako se pripeti članu, da nima dela, in zadaj pa otroke, da prosijo kruha, ter da mu ni mogoče plačati ašesmenta, naj se zglašijo osebno pri meni 25. zvečer in plačal bom za njega iz svojega žepa. Nikakor se pa ni treba zglaševati, da bi jaz plačal za njega, ki ima za vse drugo, le za društveni ašesment ne.

Torej cenjeni člani in članice, bodite redni vi, storite kar pravila zahtevajo, tako bom tudi jaz vedno storil, in napredek je zagotovljen. — Anton Demšar, tajnik.

So. Omaha, Nebraska. — Delavske razmere so tu bolj slabe, društveno življenje pa poživlja. Bratje Hrvači so imeli veliko protestno skupščino dne 3. februarja v Settlers dvorani ob osmih zvečer, na kateri so protestirali proti nasilnemu in nezakonitemu postopanju sedanjega vladnega režima v Jugoslaviji. Sprejeli so resolucijo, ki se med drugim glasi:

"Ker v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev na docela nezakonit in nasilen način in na poziv same vlade, prišla manjšina v parlamentu do oblasti, pod vodstvom Pašića in Pribičevića, kateri je izkazano vsako poverjenje v narodni skupščini kakor v narodu, a ker gradi svojo oblast na terorju med ljudstvom in

Ker je vodja svoje kampanje prišla tako daleč, da je razpustila najmočnejšo stranko v državi, ustvarila njih časopise, zadržala zborovanja in zaprla ogromno število voditeljev in pristavov ter

Ker je sedanja vlada uredila vse potrebno, da s terorjem izvede volitve sebi v prid, da se vpostavi v državi fašistični režim ter

Ker v takih volitvah ne odloča ljudska volja, temveč žandarmerijska, radi česar se bodo razmere v državi S. H. S. še poslabšale,

Radi tega je zaključeno, da jugoslovanski izselniki, zbrani na tej skupščini najodločnejše protestiramo in obsojamo nezakonito in ne po narodni volji obstoječo vlado Pašića in Pribičevića radi zločestev in nasilij, ki se vrše nad narodom. Zahtevamo, da se takoj izpuste na svobodo vsi politični jetniki in da se ukine zloglasna obznana, zakon za zaščito države kakor tudi vse druge policijske odredbe, s katerimi vlada S. H. S. vrši teror med ljudstvom.

Zaključeno je, da se prepis te resolucije pošlje vsem hrvaškim, srbskim in slovenskim listom za objavo v Ameriki in Jugoslaviji kakor tudi predstavništvu parlamentarne opozicije, da bi dosegla še pred izvedenjem volitev, kakor tudi predstavniku S. H. S. v Washingtonu, a v angleškem prevodu v ameriško časopisje. — Mate Jergovich, predsednik, Juraj Sorich, tajnik.

— Naše društvo Napredek št. 524 S. N. P. J. bo priredilo plesno veselico dne 21. t. m. ob sedmih zvečer. Zato poziva brate in sestre, da se udeležijo te naše zabave in pripeljejo s seboj znance, prijatelje. Vstopnina je samo 25 centov za moške ali ženske, otroci v spremstvu so prosti. To je prva zabava našega društva. Prilike bo torej imel vsakdo, da si uglati podplate. Za dobro postrežbo in prigrizek bo skrbel odbor.

Minilo je že nekaj let, kar je bila zadnja slovenska zabava v tem mestu, zato ne pozabite rojaki prilike, da se zopet enkrat snidemo in skupaj razveselimo. Pismeno smo pozvali vsa slovenska in hrvaška ter srbska društva. Pokažimo, da ne poznamo razlike radi narodnosti ali vere in da priznavamo vse kot naše soproste, sotrpinke, ki se mučijo v potu svojega obraza za vsakdanji kruh kakor mi.

Zato vsi na videnje dne 21. februarja. — Josip Rudolf, taj.

Albia, Ia. — Društvo Valvazor želi, da bi naš list prinašal še tržne cene (market price) živine, pridelkov in drugega. To bi ne vzele veliko prostora in slovenski farmar bi vedel, kaka je cena. Saj tudi angleški listi prinašajo cene.

Članom društva Valvazor št. 163 naznanim, da bomo sedaj imeli seje v prostorih br. Tomšiča vsako drugo nedeljo kot do sedaj. Bolni člani naj bi mi poslali nakaznice ali pisali, ali se javijo zdravim ali so še bolni, ker ni moja dolžnost vsakega posebej spraševati o njega stanju. Jaz imam itak veliko pisanja. Večina članov mi namreč pošilja denar po pošti in vsak želi, da mu odpišem, ako sem dobila. — Tudi oddaljeni člani naj bi se udeleževali sej, saj kadar je lepa cesta, je za kratek čas. Povečini imate kraje. Saj lahko sami sprevidite, ko nas je tako malo skupaj, samo predsednik in tajnica, ne moremo nič ukreniti. — Bratom in sestram priporočam, da pustijo vsako mržnjo. Potrudimo se, da bomo v resnici bratje in sestre. Ne prezirajmo drugega, če ima lepšo srečo ter če ima več denarja, ker vsi smo trpinke, Francelj kakor Janez ali Jože.

Sodnega dne ni bilo. Saj sem vedela, da ga ne bo, ker naša Prosveta ga ni napovedovala. Bolj namreč verujem Prosveti kot vsem dušnim pastirjem. Tako naj bi si tudi vsi rojaki naročili Prosveto, dnevnik, ker ona učijo, izobražuje, svetuje. Kdor bere Prosveto, ne veruje v coprnice.

Članom društva Valvazor tudi naznanim, da se bomo preselili dne 15. t. m., kar naj upoštevajo. Za naprej je moj naslov R. 4, Albia, Ia., in ne več R. 1, Albia, Ia.

Sesterski pozdrav. — Helen Kristof, tajnica društva št. 163.

San Francisco, Cal. — V pravilih naj bi bilo, da so vsako leto izvoljeni novi društveni uradniki, ki po preteku leta naj bi ostali stari, če članstvo tako voli. Imelo naj bi več članov priliko biti društveni uradniki, bolj bi se zanimali za seje in pravila bi se bolj upoštevala. Absolutizma bi bilo pri društvi manj.

Pravila naj bi določala, da bi

društveni uradniki ne smeli prodajati pižame, kar povzroči mnogo sitnosti na škodo jednote.

Koristilo bi morda tudi, ako bi na zadnjo stran pravil namalali kakega svetnika, ker bi jih gotovo nekateri potem večkrat pogledali. To priporočilo se ne tiče mene, saj je že 30 let, kar mi je padla mrena raz oči, na kar sem ponosen; a nekaterim pa bi ne odpadla mrena z oči, četudi bi prišel Musolini s svojim ricinovim oljem.

Rojake, ki so nameravali priti sem, svarim, naj se čuvajo prilizjenega "gentlemana", ki zna aicer lepo govoriti, ampak njegov namen je le, če more spraviti denar od žrtv. Če sluti pri komu par stotakov, ne miruje, dokler ga ne prevrta s sladkimi besedami. Če ni drugače, tudi hišo pokaže, ali da bi dal kako potrdilo, tega se varuje. In če speljani gbol in zahteva nazaj svoj denar ga sladkoustnež pa spravi v norišnico. Pred takimi slabimi značajci se mora delavec vedno varovati.

Kako gorje napravljajo med delavskimi družinami, navedem slučaj. Pred par leti je tak značaj hodil skrivaj k omoženi ženi, ko moža ni bilo doma, in od nje izvil za \$300 'Liberty' bondov, ne da bi dal potrdilo. Pri meni se je izrazil, da je zadel v loteriji. Mož je ženo baje zato pretepel vprico njega, da ji je tekla kri iz ušes in nosa, za njim pa je signal poleno. Posledica je bila, da je si sota prišla v norišnico, kjer se nahaja od tedaj.

Zapeljivcu delo smrdi, peča se z butlegarstvom in nemoralnim početjem, za kar je bil že večkrat prijet. Rojaki, varujte se takih sladkoustnežev. — Joe Lipovšek.

Euclid, O. — Živimo v svobodni deželi, kjer je dovoljeno stavkati, zaslepljevati siromašno ljudstvo in stikati po hišah za žganjem ponoči ter šikanirati miroljubno ljudstvo. Spominjam se preteklega leta, ko so prišli sem suhaški agentje v neko koč, vse so staknili in nič našli. Ko je prišel domov gospodar, so mu na vprašanje povedali, da imajo nalog preiskati hišo, ker on da kuha žganje. Tako so na neopravičljiv način stikali še po drugih hišah. Najslabše je, da je pri teh biričih še Hrvat, ki je najbolj delal s šikaniranjem rojakov. V neki hiši je iztaknil namako, vili je notri petrolej. Tako je uničil blago rojaku, ki ima šest otrok in je še bolan že štiri leta.

Ob osmih zvečer je nepoklicanec prišel v hišo Slovence, češ, da je suhaški agent kakor njegovi pajdaši, katerih namen je živeti na račun drugih ljudi. Rojaki, ki bi priporočili, da v vsakem takim slučaju takoj pokličete domačo policijo in v toliko časa tudi ne pustite nepridipravov v svojo hišo, dokler ne pride domača policija. Sploh pa je gledati, da nikogar ne pustite v hišo, ki nima sodnega dovoljenja za preiskavo.

V našem malem seiu so se društva pričela zanimati za zabave. Društvo "Zavedni sosede" št. 168, S. N. P. J. bo imelo maskaradno veselico dne 22. februarja, h kateri je pričakovati velik poset. Vstopnina je le 25c na osebo, za mladino po 10c. Izostati ne sme nihče, posebno pa člani ne. Določene so krasne nagrade. Društvo "Zavedni sosede" je najstarejše v Euclidu. Ne pozabimo doprinesiti svojega dela na oltar za humanitarno človeško družbo. — Poročevalec.

Mellen, Wis. — Društvo "Velika Kapela" št. 409 S. N. P. J. šteje malo število članstva, dasi bi moralo šteti več po toliki dobi, kar smo ga ustanovili. Gotovo je vprašanje za brate in sestre društva, kaj je temu vzrok, katerega pa lahko dobijo, ker se sami dovolj ne pobrigajo, da bi pridobili nove kandidate, kar menda mislijo, da ima vršiti samo društveni odbor.

Bratje, pristopili smo k društvu in jednoti iz enostavnega razloga, da si pomagamo drug drugemu v slučaju bolezni, ne sreče in smrti; če nas je veliko in smo složni, lažje pridemo do vsakega zaključka, ki je potreben v korist društva in jednote. Znano je, kaj pravi stara prislovica, da "složna brača dela ju kuču". Naše društvo bi bilo kmalu številnejše po članstvu, ako bi bratje vsi delovali na tem in bi vsak pripeljal po enega ali dva nova kandidata na sejo.

V naši naseibini nam je dobro znano, da je dosti Jugoslovancev, kateri se niso pri nobenem podpornem društvu. Zato pozivljaj

Jugoslovane mesta Mellen in okolice, da pristopijo v vrste podporne organizacije, ker prekasno jim bo, ko zbole, ali se poškodujejo. Rojaki, pristopajte pod okrilje naše bratake podporne organizacije, Slovenske narodne podporne jednote.

Brate in sestre pozivam, da vpišete svoje otroke v mladinski oddelk, ki je pri našem društvu še majhen. Ako nameravate vpišati svoje otroke v društvo, poslužim a hitrim navodilom.

Z bratakim pozdravom. — Tade Jelč, tajnik.

Chicago, Ill. — Še nekaj dni in pust je tu z vsemi svojimi napakami. Predno se poslovimo od zabav kot nam predpisuje ta običaj iz srednjega veka (štirideset dni posta) se hočemo še enkrat prav po domače pozabavati in naplesati.

To priliko nudi društvo Narodni vitezi št. 39 v veliki dvorani S. N. P. J. na 2657 S. Lawndale Ave., katero priredi veliko maskaradno veselico dne 21. februarja. To je zadnja naša veselica pred pustom, največja in najbolj sijajna, kar jih je še bilo v tej dvorani. Odbor je vse preskrbel, da bo v stanu vsakemu do zadovoljnosti postreči z dobro kapljico in prigrizkom. Saj se mi že kar sline pcedijo, ko pomislim, kako vatopim v anašno kuhinjo po izvraten prigrizek. To je življenje, kateremu se ne more noben zdrav in vesel človek odpovedati. Preskrbljena je fina godba. Nagrade za maske so nekaj izrednega in vsak, kogar zadene sreča, bo zadovoljen, ker to je določilo društvo "Narodni vitezi". Naj se pride vsak prepričati o resničnosti.

Vabim slovenska društva, prijatelje in znance, posebno članstvo društva "Narodni vitezi" da se vidimo vsi že ob osmih zvečer dne 21. t. m. — Odbor.

ZENSKA BILA HUDO BOLANA, ZDRAVNIKI JI NISO MOGLI POMAGATI. IMELA JE VEČ OPERACIJ.

Mrs. Pavlik, stara 42 let, iz tega mesta, je trpela in hudo bolehal na šestnajst let in vse operacije so ostale neuporabne. Vredno življenje je bilo izvrten, sicer je izgledala, da ni zdravila sanj na 41 smrti. Vred let je bila nezmolna za delo. Pred nekaj tedni ji je nek njena sonda prijatelj priporočila, naj poskusi zdravila proti glistam. Mrs. Pavlik se je smejala na to priporočilo, ampak Mrs. Pavlik je poskusila zdravila in kmalu njene prijateljice, ki so jo opazile, da se na poskusi vsemu še navede njene prijateljice. Po prvotni enega tedna dni in vživljanju zdravila se trkalo je postalo boljše in je postala posteljo in danes je dobila na tebi še nad dvajset funtov in je smotna opravljati njena hišna dela, izgleda, da je na poti pravega okrevanja, ker monater, ki je rasel na njeno življenje, je bil odpravljen. Prva znamenja so drveli trkalo v odpadki. Podoben znamenja so v omotici, sicer tak, sika ta, neredljiv dih, rumena koža, bolečina v delih telesa, hrbtu in nogah, pisanje v trebuhu in želodcu, ki včasih vdrejuje v grlo. Bolnik nima volje do dela in ne za življenje, nobene ambicije in je melanholičen. Želodci postane večkrat kisel in hrana neohotno po grlo. Omamljenost, napač se tu in tam pojavi val trkalo. Pripetilo se je celo, da je trkalo zlezla v spanik in zadavila bolnika. Rešilo se tega parasta predno vsa umri. Narodite si dovolj Lusatian zdravila na št. 44 pri Lusat Med. Co., 199 East Erie, Box 98, Pittsburgh, Pa. Je danes, ker jutri je lahko za prepreno. Za varovanje sanj posilite šle vso.

HUJŠE OD AVTOMOBILSKIH NESREČ.

Dosti se piše in govori o nesrečah valed avtomobilske vožnje in drugih. Čitajte pa tudi statistiko, koliko oseb je bilo leta 1921 v Združenih državah ubitih v raznih rudnikih, kamnolomih in jeklarnah. Nič manj kot 2,883! Na železniceh se je do smrti ponesrečilo 6,958 oseb, valed avtomobilske vožnje pa 10,168. Zdaj pa primerjajte to število z žrtvami valed bolezni v želodcu — 43,786, valed raka, 76,274. Dosti teh žrtv bi bilo lahko še danes živih, če bi se ravnale po znanem nasvetu, da se mora črevesje je najmanj enkrat na dan izčistiti. Za to je Trinerjevo grenko vino najboljša sredstvo. Mr. Milton M. Smith nam je dne 15. januarja 1925 iz Long Islanda, N. Y., pisal sledeče: "Že tri leta uživam izborno Trinerjevo grenko vino, ker nimam želodca v redu. To vino mi dosti pomaga. Brez njega sploh ne morem živeti, ker baš to vino drži moj želodec v redu." Poskusite ga še vi. Zglaite se v bližnji lekarni še danes in kupite eno steklenico Trinerja. Trinerjev olajševalec kašlja (Triner's Cough Sedative) je izborno zdravilo zoper prehlad. Če ga ne morete dobiti v vaši naseibini, pišite nam. Joseph Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

Skupno potovanje v Jugoslavijo

priredi

Slovenska Banka
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK

70 Ninth Avenue

NEW YORK, N. Y.

In sicer z najboljšim parnikom francoske linije PARIS-OM, ki odpluje iz New Yorka na 25. aprila. S potniki bo potoval tudi uradnik naše banke, ki bo skrbel za čim udobnejše potovanje potnikov tega potovanja.

Ako ste namenjeni v domovino to pomlad, NE ZAMUDITE TE PRILIKE!

Vedite, da se "Retur-karte" za potnike III. razreda znatno ceneje kakor so bile, istotako so znatno cenejši jugoslovanski potni listi, ki so sedaj veljavni za čno leto. Poleg tega dobijo nedravljeni poseben "PERMIT" na podlagi katerega se lahko v toku enega leta nemoteno vrnejo v Ameriko.

Še danes pišite po nadaljna pojasnila. Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dolarjih, dinarjih, lirah ali v avstr. kronah, se vselej obrnite na našo banko. Mi imamo direktno zvezo z največjimi bankami v starem kraju.

Člani S. N. P. J. širite svoj list in pridobivajte nove člane.

PRODAJALNA RAZNIH KRASNIH
DARIL, KI BODO GOTOVO
ZADOVOLJIVA

Krasna zaloga dragocene zlatnine, srebrnine, glasvirjev, fonografov in plošč vam je na razpolago in vaša izbira.

Naša velika zaloga slovenskih plošč je zelo priljubljena. Igrane in pete od naših slavni artistov in vsebujejo najboljše in najnovejše slovenske godbene komade. Pišite nam takoj in naš cenik za plošče vam pošljemo takej na vašo željo.

Za zanesljiva popravila pustite vašo zlatnino, lepne ali stenske ure in drugo našem izkušenemu švicarskemu urarju. Naše cene so zmerne in vsa dela so jamčena, da vam dajo popolno zadovoljstvo. Vse blago poslano v pošto po pošti se vam pošteno vrne, kakor hitro je popravljeno.

JUGOSLAVIA JEWELRY & PHONOGRAPH CO.

Glavna prodajalna:

326 GROVE STREET, MILWAUKEE, WIS.

Podružnica:

5245 RUSSELL STREET, DETROIT, MICH.

KNJIGE
Književne Maticе S. N. P. J.

Književna Matica Slovenske narodne podporne jednote je izdala in ima v zalogi sledeče knjige:

Pater Malaventura. Spisal Zvonko A. Novak. Izvirna povest iz življenja ameriških frančiškanov. Z izvirnimi slikami, katere je izdelal Stanko Žele. Fina trda vezba. Cena s poštnino vred \$1.50.

Slovensko-angleška slovnica. Dodatek raznih koristnih informacij. Fina trda vezba. Cena \$2.00 s poštnino vred.

Jimmie Higgins. Spisal Upton Sinclair, poslovenil Ivan Molek. Povest iz življenja ameriškega proletarijata za časa velike vojne. Trda vezba. Cena \$1.00 s poštnino vred.

Zajedalci. Spisal Ivan Molek. Povest iz doslej skritega kosa življenja slovenskih delavcev v Ameriki. Trda vezba. Cena \$1.75 s poštnino vred.

Zakon biogeneze. Spisal Howard J. Moore, poslovenil J. M. Zelo podučna knjiga, ki tolmači mnoge narurne zakone in pokazuje, kako se splošni razvoj ponavlja pri posamezniku fizično in duševno. S slikami. Trda vezba. Cena \$1.50 s poštnino vred.

Zadnji dve knjigi, naročeni skupaj, dobite za tri dolarje. Vse zadnje štiri knjige za šest dolarjev. Vredne so!

Naročbe, s katerimi je poslati denar, sprejema

KNJIŽEVNA MATICA

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SLIKE IZ NASELBIN

Meadow Lands, Pa. — Predsednik bo v kratkem odšel in kakor kaže, ne da bi v naši naselbini napravil kakšne izboljšave. Da bi kdo skakal v zakonski jarem, tem še govora ni. Ne vem, ali je na Meadow Landsu Amor resnično skup s svojimi pisicami. Že zdaj bo treba še in še — pomivati slake, vendar ne morem priti do njene. Mislim, da nas na eni strani skrbi strah pred zakonskimi obveznostmi, na drugi pa prevelika izbirljivost. Vendar nisem siuren, da sem pravo zadel, kajti se po sebi meri čevlje kopitar.

Da vjamemo prepust vsaj za nekaj časa, naredi društvo št. 75 J. S. N. P. J. veselico. Dramski klub "Triglav" vpripravi igranje "Doktor Ribar", po igri pa bo ples in prosta zabava. Med igranje in plesu igrajo meadowlandski tamburaši. Vstopnina je za moške 10c, za ženske 25c in šolske otroke 10c. Začetek je točno ob sedmih.

Kakor čujemo, nas med pristoje obiščejo tudi maske, zato ni na veselje svidenje. Jaz bom gotovo navzoč. Mogoče se pa taborat kakšni Evini hčeri razširi srce, da se bo tudi zame našel kotiček ...

Zdravje bratu Jerneju Hafnerju se je obrnilo na bolje; sploh neškodbe niso bile tako nevarne, kakor se je prvotno domnevalo. Ravno tako rojakinja Cilki Grubina gre na bolje in upamo, da jo ne njeni tretji težki operaciji kmalu vidimo doma. Obema želim, da bi ju videl kmalu zdrava in vesela med nami. — Enterpriserja pošlji.

Cleveland-Collinwood, O. — Prvega marca bodo St. Clairčani praznovali leto dni, odkar so otvorili Slovenski narodni dom. S tem nam Collinwoodčani na Waterloo Road nismo zadovoljni; mi pravimo, da imajo na St. Clair-Newburgh-Holmes-Nothingham domove, kakaj bi ga ne imeli na Waterloo cesti. Saj delamo zanj približno osem let. In da pridemo enkrat do stavbe, kakoršno smo si zaželeli, hočemo napraviti zadnjo gonjo (the last drive) za našim tisoč dolarjev, tako da bo 100.000 gotovine ter plačano posojilo; ostalo dobimo posojilo in želja Slovencev se uresniči, kar stal bo Slovenski delavski dom še to leto, ako se bodo rojaki odpravili in kupili delnice, kakor največ mogoče.

Direktorij je odredil kampanjo za 7. februarja do 1. aprila, kar bo obiskala vsaka slovenska družina, da se prodaja kolikor mogoče največ delnic.

Rojaki so tudi naprošeni, da se vračajo vedno krivde na direktorij, ker ne prične z delom. Direktorij ne more prej pričeti, če ima zadostno vsoto pri rokah.

Rojaki na severni strani mesta New York Central železnice, ne ostajajte za onimi na St. Clair-Newburgh-Holmes in Nothingham, ampak naprej za \$7.000 in Slovenski delavski dom. Počakajmo Amerikancem, da smo glavno ljudstvo, ki gradi stavbo, da so ponos naselbine.

Dne 28. februarja priredijo ženski odsek S. D. D. veselico pri Joe Kunciču v prid S. D. Doma. Ženski odsek neumorno dela pri vseh prireditvah in tudi same prirejejo skoraj mesečno veselice, ker so s tem pripomogle več kot tisoč dolarjev v blagajno S. D. D. Naše žene počejo ostajati za nami, ampak nam hočejo pokazati, kako se dela kamen do kamena plačala, dolar in dolar pa Slovenski delavski dom.

Torej ne pozabite Veselice naslednjih žena S. D. D. pri Joe Kunciču, 15612 Waterloo Rd. 28. februarja ob 7. zvečer. Da se boste dobro zabavali kot vselej, preakrobijo žene in dekleta.

Se enkrat vas pozivljamo: Naprej do cilja! — Frank Barbič.

Komunistična stranka v Rusiji raste.

Moskva, 17. febr. — Centralni odbor komunistične stranke v Rusiji poroča, da je bilo 1. januarja t. l. 699.889 članov, včeraj 830.253 prosilcev za članstvo. Starih članov je potemtakem bilo 269.436. Številke kažejo, da je stranka tekom prejšnjega leta narasla za blizu 200.000 članov.

Radio na Japonskem.

Tokio, 1. marca se otvorila razpisovalna radio postaja v Tokiju. Biro za licence je poplavljen s prošnjami, ker vsak amater mora imeti uradno dovoljenje, predno sme nabaviti prejemni aparat.

RAZNA NAZGANILA

Thomas, W. Va. — Naznanjam članom društva "Domovina" št. 29, S. N. P. J., da sta bila dne 8. februarja na seji sprejeta dva predloga. Prvi predlog, da plača vsak član za mesec marec \$1.00 v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov, drugi predlog je bil sprejet, da vsak član, kateri se ne udeleži vsaj trimesečne seje, zapade kazni v korist društvene blagajne. Prosim, vpoštevaljate to, obenem pa prosim vse oddaljene in neoddeljene člane, da vsak redno plača svoj assessment, da ne bo po nepotrebnem suspendiran, ker jaz ne bom za nikogar zalagal assessmenta od sedaj naprej.

Z bratskim pozdravom! — Peter Stajer, tajnik.

Walsenburg, Colo. — Naznanjam članom društva Srebrna gora št. 299 v Walsenburg, Colo., da sem sprejela svoj naslov, Val, kateri se boste oglašali na tajništvo za društvene stvari ali kakšne druge zadeve, pišite na: 335 W. Broadway, Walsenburg, Colo. Mark Tezak, tajnik.

Rockwood, Pa. — Vse člane in članice društva "Zarja svobode" št. 349 opozarjam, da poravnajo zastali assessment in društvene naklade pri društvu do 25. febr. t. l. Kdor ne vpošteva tega, bo suspendiran, dokler ne poravnava dolg, kar jaz bom oddal vse poslovanje novo izvoljenemu tajniku Jos. Zidarju, po zgoraj omenjenem dnevju, ker se preselim iz te naselbine. Člani, vpoštevaljate to!

Z bratskim pozdravom! — Joseph Hochevar, tajnik.

Smithfield, Pa. — Društvo Triglav št. 291. Opozarjam člane, da vsak, ki še dolguje več mesecev za assessment, pride in se zgleda do 25. februarja t. l. Ako tega ne stori, moram vsakega dolžnika suspendirati, ker ne morem zalagati nikogar več. Najlepše bi bilo, ako bi poravnali pri društvu in potem vzeli prestopne liste k bližnjemu društvu. Naznanjam tudi članstvu, kdor se ne bo zgledal do 25. t. m., bo prisadet po pravilih. — Leo Mareš, tajnik.

Gowanda, N. Y. — Opozarjam člane društva "Zarja svobode" št. 325, S. N. P. J., da bolj redno plačujejo assessment na društvenih sejah, ker s tem se prihrani dosti nepotrebnega dela pri tajniku. Kdor ne bo plačal assessmenta do 25. v mesecu bo suspendiran. Jaz ne bom za nikogar več zalagal kakor sem dosedaj. Nekateri še dolgujejo za izredni assessment za mesec december m. l. Prosim, da vse poravnate. Onim, ki so oddaljeni in žive bliže drugim društvom, pa svetujem, da vzamejo prestopne liste, da ne bo slučajnih nepotrebnih sitnosti. Toliko v prijateljsko naznanilo. Upam, da člani vpoštevaljate, katerih se tiče.

Z bratskim pozdravom! — Leonard Skube, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Na zadnji seji društva Slava št. 173 je bilo sklenjeno, da se ne plača za nobenega člana iz društvene blagajne. Vsak član mora torej plačati do 25. v mesecu, kdor ne ima imeti vsakega meseca, naj plača naprej. Kdor ne poravnava do 25. v mesecu bo suspendiran. Assessment se pobira na domu tajnika vsaki dan, v Narodnem domu pa trikrat na mesec, to je na seji vsakega prve nedelje, začetek ob eni popoldne; na seji se ne pobira od otrok, dalje se pobira assessment v Narodnem domu vsaki mesec 11. in 25. Prosim člane, da to vpoštevaljate, ker bil nagrada, uro, John Simončič št. 104. — Jos. Blatnik, 9114 Cambridge avenue.

Homer City, Pa. — Društvo Zmaga št. 290, S. N. P. J., je na redni seji dne 1. februarja razpravljalo, kako bi se kaj napravilo za izboljšanje že izrpane blagajne, kar je neobhodno potrebno za slučaj nesreče ali smrti, katere zahtevajo gotove stroške. Če nas zadene nesrečni slučaj, so potem s prazno blagajno v velikih težavah. Vred tega smo po daljšem razmisletju prišli do zaključka, da vsak član plača v marcu t. l. en dolar v društveno blagajno. Oglavljave za plačevanje te naklade vlad slabih delavskih razmer se bodo reševale s sporazumljenjem članstva na društveni seji.

Torej člani, vpoštevaljate sklep društva, ki je ravnotako pravomočen kakor vsak drugi, ki pride od jednote.

Z bratskim pozdravom! — Jernej Slabe, tajnik.

Standardville, Utah. — Pozivljam člane društva Studenčana dolina št. 422, da bolj redno plačujejo svoj assessment, da ne bo vedno toliko suspendiranih, kakor je bilo zadnje mesece. Naj se nikar ne zanašajo, da bo drugi za nje plačevali. Vsak dober član mora gledati, da je assessment v rokah tajnika do 25. vsakega meseca, kar olajša mnogo dela in sitnosti tajniku. Ako član ne dobiva tednika "Prosveta", naj naznanjamo pismeno ali ustmeno, da poravnajmo naslov in da bo list dobival tudi ako kdo želi naročiti "Prosveto" dnevno, jo lahko naroči pri meni. Potreba je za vsakega delavca v Ameriki, da se zanima malo več za dobro in napredno življenje. Prihajajo tudi bolj redno na mesečne seje in zanimajo se za napredek društva in jednote.

Z bratskim pozdravom! — Anton Kastelite, tajnik, Standardville, Box 513, Utah.

Chisholm, Minn. — Cenjenim sestram društva Lilija v vrtu št. 323, naznanjam, da stanujem na vogalu od Fourth avenue in Locust st. 331. To naznanjam, ker nekatere sestre ne vedo, kje stanujem. Obenem vam tudi ženske s Chisholma, katere še niste pri nobenem društvu, da pristopite v naše društvo. Društvo šteje 106 članic, tako želimo, da bi ob zaključku tega leta štelo vsaj 200 članic. Društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v četaltini.

Z bratskim pozdravom! — Ivana Baraga, tajnica.

So. Chicago, Ill. — Društvo Delavec št. 8, S. N. P. J., je sklenilo, da sprejme nove člane in članice v društvo, ne da bi plačali kaj pristopnine. To bo trajalo štiri mesece, in sicer od 1. marca do 1. julija 1925. Člani in članice društva na delo! Vsak se naj potruži in dobi enega ali več. Povejmo vsakemu rojaku in prijatelju ugodnosti, katere mu nudi društvo in jednota. Torej vsi na delo! — Frank Kosic, tajnik.

Igra, koncerti in plesne zabave.

Collinwood, O. — Socialistični klub št. 49 v Collinwoodu, O., priredi veselico dne 21. februarja ob 7:30 zvečer v Kuncičev dvorani na Waterloo Road. Vpored: 1. Koračnica, igra clevelandski tamburaški zbor. 2. Pozdravni govor sodruga Josepha Presteria. 3. Govor konferenčnega tajnika soc. klubov J. S. Z. v državi Ohio, Jakob Kotarja. 4. Nastop pevskega zbora društva "Jadrani". 5. Prosta zabava in ples. — Poskočnice igra clevelandski tamburaški zbor, Vstopnina 25c. Za vse bo skrbel veselilni odbor.

Drugi dan, v nedeljo, dne 22. feb. se vrši v istih prostorih konferenca ohijskih klubov, začetek ob 10. dopoldne. Vabijo se vsi somišljeniki in brataka društva, da se udeležijo te konference. Joseph Presterl.

Avella, Pa. — Predpustni čas prihaja krajši s vsakim dnem. Da kar tako neopazeno ne mine v preteklost, je sklenila tukajšnja slovenska godba, da priredi dne 21. februarja, to je na predpustno soboto maskaradno veselico. Zato so uljudno vabljivi vsi tukajšnji rojaki kakor tudi iz bližnje okolice, da na ta dan posetijo našo veselico in skupno z nami prežive par veselih uric ter pomorejo do boljšega uspeha. Čisti dobiček je namenjen v korist slovenske godbe. Dalje je sklenjeno, da dve najpomembnejši ali najbolj maski dobita primerno nagrado. Pričetek veselice je točno ob sedmih zvečer. Za vsastransko potrebo bo skrbel zato izvoljeni odbor. Vstopnina je za moške po 75 centov, za ženske pa po 25 centov. Torej na svidenje dne 21. februarja v dvorani društva Avellaki vrh št. 292, S. N. P. J. Vabi odbor. — Louis Zgonik.

Youngstown, O. — Društvo Slovenski narod št. 153, Slovenske narodne podporne jednote priredi plesno veselico dne 21. februarja t. l. v Hrvatskem domu na vogalu W. Federal in Ardel st., Youngstown, O. — Bogomir Planina, tajnik.

Akron, Ohio. — Društvo Dolenec št. 170 priredi maskaradno veselico dne 21. februarja na 119 N. Case Ave. Začetek je ob sedmih zvečer. Vstopnina je 50 centov za moške, ženske imajo prosto. Nagrada bosta dobili najlepša kakor najgriša maska. Vstopnico mora plačati vsak član, tudi kdor se veselice ne udeleži. Za pijačo in prigrizke bo vsega dovolj. Igrala bo domača godba. Vabijo se vljudo vsi člani ter sosednja društva iz Kenmora, Mogadora ter vsi rojaki iz okolice.

Navadno je rado vse veselo v predpustnem času in ker ne bo nobene očetni med tukajšnjimi rojaki, se bomo vzlic temu veseo lahko veselili. Torej na svidenje dne 21. februarja. Uljudno vabi — odbor.

Virginia, Minn. — Bratom društva Virginia št. 215, sestram članicam dr. Smarnica št. 338 in drugim rojakom v Virginiji, bližnji in daljni okolici naznanjam, da vabimo vse na naš zabavni večer, t. j. dne 22. februarja 1925. Pričetek ob sedmih zvečer pa do polnoči v kat. šoli. To bo zadnja zabava pred pustom, zato ste vsi uljudno vabljeni, da se udeležite kar v najboljši moči velikemu številu.

Ker je naš dobiček namenjen bolnim in pomanjkanja trpečim rojakom doma in drugod, vas vabimo še enkrat, da se gotovo udeležite in s tem nam pomagate do boljšega uspeha. Godba bo sestojala iz treh godcev in sicer: Lubasova harmonika, klarinet in gosli, to pa zato, ker društvo pričakuje obilne udeležbe. Dosedaj še nismo imeli take godbe; ker pa bo godba prvotna, smo si pa izbrali eno boljnih dvo ran; v naši domači šoli v Big Auditorium v 3. nadstropju. Nikomur ne bo žal, kdor se ne udeleži veselice. To jamči naš — veselilni odbor.

Midway, Pa. — Slovenska godba je sklenila prirediti maskaradno veselico v soboto, dne 21. februarja 1925 zvečer. Veselica se prične ob 6. zvečer ter traja do polnoči. Vstopnina za moške 75c, za ženske brez spremstva pa 25c. Na veselici se bode delila nagrada za najgrišo in najlepšo masko. Dobila bo vsaka po \$2.50. S tem se uljudno vabi domače ter tudi občinstvo iz bližnje in daljne okolice, da se blagovoli naše maskaradne veselice udeležiti in omenjeni večer v polnem številu. Za plesanje bo v polni meri skrbela godba. Za vsa druga okrepčila pa veselilni odbor. Torej na svidenje dne 21. feb. ob 6. zvečer v dvorani društva "Glas Naroda" v Midway, Pa. — Godbeni odbor.

Milwaukee, Wis. — V nedeljo, dne 22. februarja se bo vršila v Harmonie dvorani veselica društva Bratoljub št. 234, S. N. P. J. Da bo ta prireditev nekaj izvanrednega, se bo vpripravi kratka igra in sodeloval bo tudi mladinski oddelek društva ter zapel par mičnih pesmi. Svrala bo slovenska godba iz West Allisa. Vabljeni so vsa društva v Milwaukee in okolici. — Vstopnice v predprodaji 35c, pri vratih pa 40c. — Veselilni odbor.

Kurdi rebelirajo v Turčiji.

London, 17. febr. — Iz Carigrada javljajo o vstaknem gibanju Kurdov v okoliših Diarbekra, Kurdistan. Vstali so se pred par dnevi spopadli s oddelkom turških žandarjev v Arghani in ubili dva žandara. Turška vlada je odredila strogo akcijo napram vstajem.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate zastave, regije in druge, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene. Načrti in vzorci ZASTONJ.

ZASTAVE

Regije in vse društvene potrebščine. Garantiramo delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE STREET CONEMAUGH, PA.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljakem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

POGREBNIK

JOHN A. BUDILOVSKY, 2611 So. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL. Pol bloka severno od S. N. P. J. urada. Se priporoča rojakom za vsak slučaj. Telefon Lawndale 8090.

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARJA 1334 West 18th Street Chicago, Ill.

Izdeljemo notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prolinje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Posojujemo in vzamemo posojila na prva vknjižbe (Mortgage). Prodajamo hiše, lote in farne. Cene nizke, delo točno in pravilno. Informacije zastoni.

ODVETNIŠKA IN JAVNO-NOTARSKA PISARNA

F. A. BOGADEK 300-203 WALSH BUILDING 434 DIAMOND STREET PITTSBURGH, PA.

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, veržice i. t. d. POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.

PODRUŽNICA: Columbia Gramofonov

in gramofonskih plošč. Slovaških in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago. Najnižje cene.

AKO STE BOLNI, PRIDITE K NAM!

Naša 20-letna skuhinja zdravljenja raznih bolezni vam jamči.

Mi zdravimo kronične moške bolezni, kri, kodo, ledenežne nevarnosti t. l. d. Srečna, Radium, Vasecine, Elektriki uporabljamo ako potrebno. Ako se zanimate naše bratstvo, kdo vas le odredi pravi in kulture tava ste se bolni, ozdravite se pri nas za prave rezultate. Bilih zdravil bolniki pridite k nam in se se laži dan vrzete domov. Mi zdravimo naberjamo pismeno potoma pošta. Prosta preiskava. Mi govorimo slovensko.

UNITED DOCTORS — DR. DAVIS — SPECIALIST 431 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa., 2nd Floor URADNE URE — 9:00 do 12:00 — 1:00 do 4:00 — 6:00 do 8:00 Ob nedeljah in praznikih od 10:00 do 1:00

NAŠA DOMAČA BANKA CHISHOLM STATE BANK

beleži danes že deset let obstanka. Naša banka prejema vloge od dolarja naprej in jih obrestuje od dne vloge do dneva vzdiga po 3%.

Naš čekovni oddelek vam je na razpolago, da naložite svoj denar in kadar ga rabite dvignete na čekovni račun. Od banke dobite čekovno knjižico in kadar rabite denar napravite ček, ga podpisate in menjate na banki ali pri bližnjem trgovcu.

Na ta način je vaš denar varno spravljen, kajti brez vašega podpis na čeku se ne izplača nobenega centa. Mi pošljamo denar na vse strani sveta posebno pa v Jugoslavijo in Primorje. Zneski poslani po naši banki ne morejo biti izgubljeni, ker imamo najboljše zveze tukaj in onkraj morja. Denar je odposlan po najnižjih dnevni cenah.

Obrnite se do nas v vseh denarnih slučajih potrebah, mi vam jamčimo, da boste vselej točno in pošteno postreženi. Ne hranite denarja doma, ker to je nevarno in v ta namen smo mi postavili našo banko, ki je tudi odgovorna za ves nam izročen denar.

Uradne ure so: vsak dan od 9. ure dopoldne do 3. ure popoldne, izven nedelj in praznikov in sobote popoldne. Posebej za pošiljanje denarja je pa odprto vsako sredo večer od 7. do 8. ure. Za vašo naklonjenost in podporo našemu domačemu podjetju se vljudo priporoča naša

CHISHOLM STATE BANK v CHISHOLM, MINN.

(Govorite lahko v svojem materinem jeziku v našem uradu, Martin Sever, vaš rojak, je pomožni tajnik.)

NOVI NASLOV

Uradne ure so: dnevno od 11—3 ure popoldne, vikendi nedelje. Podeljati, sredo in soboto sverer od 7. do 8.30.

DR. JOS. V. GRAHEK

Physician and Surgeon 303 American State Bldg. 600 Grant St. at Sixth Ave. PITTSBURGH, PA.

Dr. Lorenz

642 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIALIST MOSKIH BOLEZNI

Moja struka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam in zdravim nad 25 let ter imam skuhinje v vseh bolezni in ker imam slovensko, zato vam osem resnično razumeti in opaziti vaše bolezni, da vas zdravim in vsem moji in zdravim. Skuhji 23 let sem pridobil posebno skuhinjo pri zdravljenju moških bolezni.

Jaz zdravim zastrupljene kri, maza, je in lise po totem, bolezni v grlu, izpuščenju lise, ledenež v kolutih, stare rane, oteklost, hrtina in bolezni v močvirju, ledenež, jetrak, ledenež, ravnice, ravnice, katar, slaba kila, nadoha itd.

Uradne ure: V podeljati, sredo in petek od 9. dopoldne do 1. popoldne; v torek, četrtak in soboto od 1. popoldne do 3. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo sliko socializma

Naročnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 2639 W. 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjig!

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK

Hermine, Pa.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom uljudno naznanjam, da sem s dnem 1. decembra preselil svojo notarsko pisarno na No. 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa., kjer bom sprejemal v izvršilo vsakovratne notarske posla, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Torej pridite ali pišite v bodoče na:

ANTON ZBAŠNIK,

javni notar,

4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.

KLOBASE

take kot si jih more srca pozeleti. Te klobase so sedaj boljše kot še kdaj prej, so prava delikatosa, katerim ni para, čim več jih pojedete, tem bolj se vam dopadajo, vsaj tako trdijo in mi pišejo moji tisočeri odjemalci križem Amerike.

Cena 35c funt. Pošljem od 5 funtov naprej. Poština plačana ako je denar poslan z naročnino. Po G. O. D. ali poštne povzetju pa vsak sam plača poštino. Pišite in pošljite naročilo na:

JOSEPH LESKOVAR,

618-14th Street, Racine, Wis.

DA SKUHAŠ DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno le najbolj in najcenejši.

Groceries, hladilničarjem in v prodajalne železnice damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6491 Superior Avenue, Cleveland, O.

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADESIE FLAPAO-PADS, ki so napravljene na način, da drže kilo in zdravijo ob enem. Naša FLAPAO podlaga je priljubljena in se ne more premakniti, pomoč za vsake kilo, katere se ne more opaziti. Nima zmeti, ali pasov in se kaj lahko priladi. Te podlage so dobile zlato medaljo na mednarodni izlošbi v Rimu in odlikovanje s diplomo v Parizu. Da to dokazamo, vam pošljemo brezplačno FLAPAO na poskušanje. Pišite še danes na: FLAPAO LABORATORIES, 3240 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Člani S. N. P. J. širite svoj list in pridobivajte nove člane.